

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 7 (1774) 1984 VASARIS-FEBRUARY 16 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Lietuviškoji šviesa

Kai šie metai yra kazimieriniai ir kai švenčiame 66-tąją Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį, kaip norisi sustoti prie šimtmečių platumos, kurioje mūsų tautai teko ir džiaugtis, teko ir kentėti. Gal daugiau kentėti per visus tuos raizgytos istorijos laikotarpius. Ir tai ne dėl to, kad būtime ką nuskriaudė ar kam bloga padarė, ar kokią netiesą rėmė bei ugde. Kentėjome, kad buvome maži. Tai tiesa. Bet gal daugiau kentėjome dėl to, kad neturėjome kaimynų draugų ir niekada nežinojome, kuris iš kaimynų yra priešas ir kuris draugas. Šviesiuoju nepriklausomybės laikotarpiu nė vienas iš mūsų kaimynų mums netiko. Likome uždara sala. Dabar, kai toji sala yra užtvindyta rytinio kaimyno žmonėmis, idėjomis ir militarine jėga, kai visa Europa ir pasaulis sukasi persiorganizavimo keliais, kai veržiasi žmogaus teisių idėjos, ateities horizontuose švysteli kitokios valstybinės sienos, kitokios santvarkos ir santykiai su kaimynais mažėjančioje mūsų žemėje.

Metus žvilgsnį ateitin ir grįžtant į šimtmetinę mūsų tautos bei valstybės istoriją, ir kaimynų vertinimas atsiatoja kitokioje plotmėje. Šventojo mirties sukaktį minint, Vasario 16-tąją švenčiant, prieš akis iškyla dvi Lietuvos. Pirmoji — kunigaikščių ir karalių, atskira ir vėliau bendra su pietiniu kaimynu, antroji — ta mažytė sala, kuri per 22 metus suspėjo paruošti naujų istorinių didvyrių, prieš išmėtytų turgaus aikštėse, žudomų, kančinamų kalėjimuose. Kas žino, ar tas atsparumas ateities istorikų nebus pavadintas stebuklu? Kas žino, ar čia nesikartoja karžygiškumas prie Dauguvos, kai savas Šventasis įkvepia ir stiprina? Pakankamai gero gyvenimo eigoje dažnai nepajuntame tų stiprybės šaltinių, kurie mus jungia ir palaiko. Pasisekimus esame įpratę laikyti savo nuopelnais, dėl nesėkmių kaltiname kitus. Nesirūpiname, kas stovi su mumis ar už mūsų pečių.

Vasario 16 — prasmė ir žodis, kone šventi, tariami su pagarba, meile ir pergyvenimu, yra įlašintas širdies kraujo, kad plaktų lietuviška gyvybė. Ji negali ilgiau būti vien tik nepriklausomybės atstatymo minėjimas. Tai žybtelėjusi šviesa, nušviečianti tautos kelius iki šv. Kazimiero laikų ir dar toliau už jų, taip pat rodanti kryptį ir ateitin naujos politikos, kultūrinių laimėjimų ir technologijos derinių rėmuose.

Išsivijos gyvenime įvairių krypčių ir užmojų darbuotė dažnai mėgsta žiūronus — o kas gi ten už tų kalnų? O po kojom, čia pat, problemų įieškoti nereikia. Gal jos neįdomios, gal nusibodusios, bet jos gyvos. Kai kurios skaudžios ir labai reikšmingos tautiniam išlikimui. Kas gi dabar per daug kalba apie tai, kad kone masiškai traukiamasi iš lietuviško gyvenimo? Kas gi rimtai baiminasi, kad šeimos irsta, dar nepradėjusios net savo uždavinių vykdyti? Taip jau yra. Taip reikia? Tai kasdieninės smulkmenos, įdomios žinutės pobūvių metu...

Visada galime gražiai minėti sukaktis, gražiais pasakojimais, prisiminti tautos ir valstybės praeitį, visada galime didžiūotis, kad turėjome ir tebeturime didvyrių, bet visa tai neatpalaiduoja nė vieno lietuvių išsivijoje ir tėvynėje nuo tautinių pareigų, kurias mes gimdami gavome. Vasario 16-tosios žybtelėjusi šviesa po tiek metų nuo garbingų signatarų pasirašymo valstybės atstatymo akte turi mus sukaupti, mus visus — tėvynėje ir išsivijoje, sumažinti problemų skalę ir įdiegti ryžtą pradėti nuo savęs — tiesioginių ir kasdieninių uždavinių supratimo, nuo kurio priklausys išsivijos bendruomenės ir visos tautos tolimesnis likimas.

Č. Senkevičius

"Amžiais pavergtą kelias tėvynė. Jos atgimimą jaučia dvasia. Ginkim, ką mūsų proseniai gynė! Žadinkim brolius meile drašią!" (MAIRONIS)

Piešinys — dail. A. TAMOŠAIČIO

Pas nepriklausomos Lietuvos atstovą

Nauju diplomatinės Lietuvos tarnybos šefu paskirtas dr. Stasys Bačkis, Lietuvos atstovas Vašingtone

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Lietuvos pasiuntinybės rūmai po remontų naujai šviečia. Nors 5 augštų rūmų priekinė siena bus restauruota tik šį pavasarį, kai atšils oras. Kiti restauravimo darbai, tiek viduje, tiek ir lauke, buvo baigti 1983 m. vasarai prasidedant. Su Lietuvos atstovu dr. Stasiu Bačkiumi kalbėjomės jo kabinete pasiuntinybės rūmų pirmajam aukšte. Ant jo rašomojo stalo gulėjo naujausi Lietuvos pagrindinio spaudos numeriai, jau paruošti kvietimai į Lietuvos nepriklausomybės šventės progą įvyksiantį užsienio diplomatų ir kitų svečių priėmimą Lietuvos pasiuntinybės restauruotuose rūmuose. Ilgai nelaukdamas, Lietuvos atstovui pateikiau pirmąjį klausimą:

— Kūčių dieną mirė Lietuvos diplomatinės šefas, ministras Stasys Lozoraitis. Kokį poveikį jo mirtis turės likusiems Lietuvos diplomatams ir kas permis jo pareigas?

— Diplomatinė Lietuvos tarnyba žinią apie diplomatijos šefo mirtį sutiko su dideliu liūdesiu. Diplomatinės šefas

rūpinosi Lietuvos nepriklausomybės atgavimu ir visada siekė, kad tarptautinėje plotmėje nebūtų pripažinta Lietuvos okupacija, kad užsienyje būtų išlaikytas Lietuvos diplomatinės tarnybos vieningumas bei tęstinumas ir kad Lietuvos atstovavimas liktų diplomatijos šefo ir diplomatinės tarnybos žinioje. Kaip žinoma iš praeities, jo rūpesčiu Vytautas Čekanauskas buvo paskirtas Lietuvos garbės konsulu Los Angeles, o Marija Krauchunienė Lietuvos garbės vicekonsule Čikagoje. Paskutinis diplomatijos šefo aktas buvo Stasio Lozoraitio, jn., paskyrimas patarėju Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone.

Kartu šefas jam pavedė ir toliau eiti Lietuvos atstovo pareigas Vatikane. Vietoje atsakymo į klausimą, kas dabar eis Lietuvos diplomatijos šefo pareigas, dr. S. Bačkis parodė oficialų raštą, raštą po St. Lozoraitio mirties. 1978.VIII.20 Romoje rašytame rašte, patvirtintame notaro, taip rašoma: "Pasiremdamas p. Užsienio Reikalų Ministerio telegrama Nr. 288, iš 1940 m. birželio 1 d., skiriu Tamstą Lietuvos diplomatijos šefo pavaduotoju. Mano mirties

atveju Tamsta perimsi Lietuvos Diplomatinės šefo pareigas. Pasirašė Stasys Lozoraitis, Lietuvos Diplomatinės šefas".

Perskaitęs šį raštą ir gavęs jį rankas jo nuorašą, šiltai paspaudžiau ranką naujam Lietuvos diplomatijos šefui dr. Stasiui Bačkiumi, kartu ir oficialiam nepriklausomos Lietuvos atstovui Vašingtone, toliau jam pateikdamas kitus klausimus.

— Šis paskyrimas reiškia, kad Jums, Daktare, padidės ir pareigų našta?

— Teks žiūrėti, kad ir toliau būtų išlaikytas diplomatinės Lietuvos tarnybos vieningumas, kiek įmanoma koordinuoti jos veiklą bei rūpintis, kad diplomatinės tarnybos tęstinumas būtų užtikrintas. Žinoma, šių klausimų sprendimai priklausys nuo to, kiek kurio krašto vyriausybės suteiks pripažinti mūsų diplomatinės tarnybos narius.

— Kokias pareigas eis naujai paskirtasis Lietuvos pasiuntinybės Vašingtone patarėjas Stasys Lozoraitis, jn.?

— Eis tokias pareigas, kaip diplomatinėje tarnyboje pri-

Iškilmės Romoje

Sukaktuvines Mišias atnašaus pats Šv. Tėvas Jonas-Paulius II ir tars žodį Lietuvai ir jos išsivijai

Iškilmų tiesioginė bei pagrindinė esmė yra religinė. Pagerbsime šv. Kazimierą jo 500 metų mirties sukakties proga, bet drauge dalyvausime ir šv. metų maldinėje kecionėje.

Įvairios grupės iš įvairių kraštų atvyks tarp vasario 29 ir kovo 2 d. Visus priimsime ir globosime, kad galetų jaustis ir kaip maldininkai, ir kaip turistai, atvykę pasimelsti, bet ir pažinti Romą.

Vasario 28 d. bus lietuviškos šv. Mišios Laterano bazilikoje. Jas atnašaus vienas iš lietuvių vyskupų. Mišių metu dalyviai galės giedoti lietuviškas giesmes. Po Mišių, kurios bus 10 v.r., bus galima susipažinti su bazilika bei jos istorinėmis ir meninėmis vertybėmis.

Kovo 2 d. bus lietuviškos šv. Mišios Maria Maggiore bazilikoje 10 v.r. Ir šių šv. Mišių metu bus giedamos lietuviškos giesmės. Po Mišių — bazilikos lankymas.

Kovo 3 d. iš ryto audienija pas Šv. Tėvą Vatikano rūmuose.

Kovo 3 d., 16 v., dviejų kunigų šventimai Šv. Kryžiaus bazilikoje. Apeigos vyks lietuvių kalba.

Kovo 4 d. Šv. Petro bazilikoje iškilmingos popiežiaus šv. Mišios, kurių metu greičiausiai giedos iš Vienos atvykęs filharmonijos choras ir orkestras, vadovaujamas H. von Karajano. Šv. Mišių metu ir mes galėsime pagiedoti keletą giesmių lietuviškai. Šv. Tėvas pasakys pritaikytą pamokslą apie šv. Kazimierą ir Lietuvą.

Pabaigoje prabils ir lietuviškai. Tikinčiųjų maldos skirtos Lietuvai. Bus skaitomi kai kurie maldavimai lietuviškai. Mišioms patarnaus lietuviai klierikai. Per Offertorium šėšios lietuvių poros galės įteikti dovanas. Tikimės, kad atskiros grupės atsiveš Šv. Tėvui įteiktinų dovanų. Iš Šv. Tėvo rankų galės priimti Komuniją 70 asmenų. Atskiros grupės galės parinkti iš savo tarpo asmenis, kuriems bus leista priimti Komuniją iš Kristaus Vietininko rankų. Bazilikoje jie turės specialią vietą. Lietuviai kunigai galės dalinti šv. Komuniją ir tokiu būdu oficialiai dalyvauti Cappella Papale. Būtinai todėl atsivežti sutaną ir kamžą.

Kovo 4 d. vakarą "Sheraton" viešbutyje — atsisveikinimo vakarienė su kviestais svečiais ir menine programa. Pageidaujama, kad moterys atsivežtų tautinius drabužius ir jais pasipuotusios dalyvautų Mišiose Šv. Petro bazilikoje.

Kovo 4 d. vakarą "Sheraton" viešbutyje — atsisveikinimo vakarienė su kviestais svečiais ir menine programa. Pageidaujama, kad moterys atsivežtų tautinius drabužius ir jais pasipuotusios dalyvautų Mišiose Šv. Petro bazilikoje.

Informacija apie šventę svetimiesiems rūpinasi St. Lozoraitis, jn. Visai lietuvių komisijai Romoje vadovauja prel. L. Tulaba.

Iš Niujorko su "Vyčio" agentūros ekskursijomis (vienos savaitės ir dviejų savaitių) vyksta per 400 lietuvių, jų tarpe 160 iš Pensilvanijos kasyklų rajono. (Nukelta į 2-rą psl.)

Jaunosios kartos atstovai apie išsivijos jaunimo nuotakas

Spaudos ir veiklos žmogus

Prisimenant žurnalisto a. a. Vinčą Rasteni, mirusį Niujorko

Vienuolija Didžiojoje Lietuvos kunigaikštystėje

Prof. P. Rabikauskas apie a. a. kun. V. Gidžiūno istorinį leidinį

Lenkų žurnalas "Kultura"

Išsivijos leidinys, redaguojamas Giedraičių giminės atžalos

Penkiolikmetį metų prabėgus

A. a. Jonas Kirdelis ir jo įnašas į Kanados lietuvių veiklą

Lietuva Europos parlamente

Pateikta rezolucija, liečianti religijos persekiojimą

Lietuvai labai draugiškas Europos parlamento atstovas dr. Otto von Habsburgas ir kiti nariai šių metų pradžioje pateikė Europos parlamentui sekančio turinio naują rezoluciją:

Atstovų Habsburgo, Estgen, Klepsch, Lenz, Malangre, Jakobsen, Deschamps, Gontikas, D'Ormesson ir Adonnino pareiškimas, paremtas parlamento reguliavimo 47 straipsniu ir liečiantis Sovietų Sąjungos okupacinės valdžios Lietuvoje vykdomą religinį persekiojimą.

"Europos parlamentas, patyręs, kad sovietinis teismas nuteisė lietuvių kunigą Sigitą Tamkevičių šešerius metus kalėti už religinę veiklą; sužinojęs, kad jau 1983 metų gegužės mėnesį sovietinis teismas nuteisė kunigą Alfonsą Svarinską septynerius metus kalėti tik už tai, kad jis organizavo komitetą tikinčiųjų teisėms ginti,

(Seka parašai).

1. griežtai smerkia sovietinių įstaigų vykdomą nuolatinį religijos persekiojimą, kuris ypač nukreiptas prieš Lietuvos Katalikų Bendriją;

2. šiam elgesyje įžvelgia naują sovietinės spaudos įrodymą ir tebetęsiamus žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungos valdžios sferoje;

3. ragina ministerius, veikiančius Europos politinio bendradarbiavimo rėmuose, pareikšti Maskvai griežtą protestą šiais klausimais ir atkreipti dėmesį į tai, kad šio-ki politika neigiamai paveiks tarptautinės įtampos švelninimą;

4. reikalauja savo europietišką solidarumą sunkiai kenčiančiai lietuvių tautai ir jos religinėms bendruomenėms;

5. paveda savo pirmininkui perduoti šią rezoluciją ministeriams, veikiančioms europinio bendradarbiavimo rėmuose".

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. KastytisMetinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, mėmė — \$25
(Amerikoj — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Saugumo konferencija be baltiečių

Stockholmo konferencijos atidarymo išvakarėse, š. m. sausio 16 d., V. Vokietijos dienraštis "Die Welt" paskyrė visą puslapį dokumentacijai apie Kremiaus karinės jėgos sutelkimą nuo Karelijos iki Rytprūsijų. Dokumentaciją parūpino bendrinė baltiečių organizacija Skandinavijoje. Straipsnis iliustruotas didžiuliu žemėlapiu, kuriame sužymėtos karinės sovietų bazės, draudžiamos zonos, raketų įrenginiai Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Karaliaučiaus srityje.

Stockholmo konferencijoje iš esmės svarstomi pasitikėjimo ir nusiginklavimo klausimai, dėl to reikia gerai pažinti priešininko apsiginklavimą, pažymi "Die Welt", skelbdamas dokumentaciją apie sovietinių karo pajėgų sutelkimą Baltijos kraštuose. Paskelbti duomenys apie Baltijos karinės apygardos sudėtį, raketinių įrenginių statistiką. Rašoma apie vis stiprėjančių vaikų, moksleivių ir studentų karinį auklėjimą, kuris labai brukamas nuo Andropovo atėjimo valdžion. Antai šiemet sausio 4 d. Rygos mokytojų laikraštis reikalavo dar labiau kelti mokyklose karinio mokymo lygį ir veiksmingumą. Dokumentacijoje nurodomas radioaktyvaus užsikrėtimo pavojus, kurį sukelia iš Baltijos bazių operuojančių atominių povandeninių laivų nelaimės.

Tame pačiame numeryje "Die Welt" rašo, kad dėl pradedusios Stockholmo konferencijos reikia laukti Baltijos respublikose dar griežtesnio Maskvos režimo. Tai rodo ir išplatintas TASSO pareiškimas, kuriame pikta puolama estų ir latvių išeivių veikla.

Kitas įtakingas V. Vokietijos laikraštis "Frankfurter Allgemeine Zeitung" pažymėjo bendrinės baltiečių organiza-

cijos protestą Stockholme konferencijos išvakarėse ir priminė, kad tarp 35 pasitarimo valstybių nėra trijų buvusių nepriklausomų Baltijos valstybių, kurias neteisėtai užėmė Sov. Sąjunga. "Frankfurter Allgemeine Zeitung" paminėjo ir TASSO kaltinimą, kad Jungtinės Valstijos kursto "nacionalistines sroves" Baltijos respublikose.

Užsienio spauda paskelbė neseniai Vakaruose gautą atsisaukimą, pagamintą Estijoje 1983 m. rugpjūčio mėnesi. Jame skelbiama, kad įsteigta slapta "Estijos išlaisvinimo organizacija" su centru Taline. Rašte išdėstytos įvairios priežastys, kurios vertė tokią organizaciją sukurti. Atsisaukime sakoma: "Mes neturime ko daugiau prarasti! Mūsų karta išaugo svetimųjų jungė. Suvozdami, jog dabartinė padėtis be perspektyvų, mes nusprendėme Estijos okupavimą paversti Sov. Sąjungai brangiai kainuojančiu reikalu tol, kol šis nusikalstama okupacija nesibaigs. Padaryti kaip galima daugiau nuostolių sovietinės Rusijos ūkiui tokomis priemonėmis, kurios grobikams būtų nemaloni staigmena. Kadangi mes prispirti prie sienos, trauktis nėra kur. Todėl mes įsitikinę, jog besitęsianti Estijos okupacija taps Sovietų Sąjungai sunkia dilema".

Estijos išlaisvinimo organizacija ragina visus estus tėvynėje ir išeivijoje nebendrauti su okupantais. Slaptoji organizacija ketina veikti trijose pagrindinėse srityse: ideologinės strategijos, tautinės kultūros ir saugumo bei ūkio.

Atsisaukimas baigiamas šūkiais: Moralinis galas sovietiniais grobikams! Amžina gėda komunistams! Tegyvuoja laisva, klestinti Estija! Dieve, laimink Estiją! Lmb.

"Vyčio" futbolo komandos žaidėjai

A+ HERBERTUI ROŽAIČIUI

mirus,

jo žmoną, dukras, brolius ir seserį su šeimomis giliai užjaučia —

Vincas Baliūnas
Kazys Budreckis
Sigitas Krašauskas
Danius Laurinavičius
Henrikas Paukštyš
Romas Šimkus

Vytas Baliūnas
Valteris Dauginis
Leonas Kirkilis
Vytas Pulkauninkas
Antanas Supronas
Pranas Berneckas

Mobawk

Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilmiai
- * Šaldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Dr. STASYS BAČKIS, nepriklausomos Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas ir Lietuvos atstovas Jungtinėms Amerikos Valstybėms, Vašingtone pasiuntinys rūmuose
Nuotr. A. Dudaravičiaus

Pas nepriklausomos Lietuvos atstovą

(Atkelta iš 1-mo psl.)

imta: atlikti einamuosius reikalus, padėti atstovui vykdyti kai kurias pareigas, reikalui esant jį pavaduoti. Numatoma, kad Stasys Lozoraitis atvyks į Vašingtoną po šv. Kazimiero minėjimo iškilmų Romoje. Jo paskyrimas į Vašingtoną yra labai svarbus, nes jo buvimas čia reiškia, kad Lietuvos atstovavimo Vašingtone reikalus yra užtikrintas. Tuo reikalu aš labai rūpinasiu praėjusioje. Galvojant apie pasiuntinystės stiprinimą, tiek Šefui, tiek ir man labai rūpėjo rasti žmogų, kuris galėtų atstovauti Lietuvai Vašingtone ir rūpintis diplomatinėmis Lietuvos tarnybos likimu. Vašingtonas buvo ligi šiol, bus ir ateityje svarbiausias mūsų diplomatinis postas. Aš labai džiaugiuosi ir kartu tikiu, jog lietuvių visuomenė bus patenkinta, kad Stasys Lozoraitis sutiko atvykti skiriamoms pareigoms.

— Kokios Lietuvos diplomatinės perspektyvos Kanadoje, D. Britanijoje?

— Kaip žinoma, D. Britanijoje Lietuvai atstovauja Vincas Balickas, vienintelis Baltijos valstybių atstovų, kuris turi diplomatinę privilegiją. Mirus Estijos ir Latvijos atstovams, iki šiol nė vienas jų nėra pavykę gauti britų vyriausybės sutikimą, kad skiriamas asmuo būtų pripažintas ir jam būtų teikiamos diplomatinės privilegijos. Suprantama, taip elgtis būtų neteisinga, kad Britanijos vyriausybė de facto yra pripažinusi Baltijos valstybių okupaciją, tačiau kartu pabrėždama, kad de jure nėra pripažinusi.

Iš praėjusio žinome, kad Kanadoje estai ir latviai yra paskyrię garbės konsulus, tačiau jie nėra Kanados vyriausybės pripažinti tokomis sąlygomis, kaip JAV yra pripažinusios St. Lozoraitį paskirtus Lietuvos garbės konsulus. Tuo tarpu dr. J. Žmuidziną yra oficialus Lietuvos garbės konsulas Kanadoje. Lietuvos atstovavimo D. Britanijoje ir Kanadoje ateitis labai rūpėjo velioniui Stasiui Lozoraitiui. Kiek jis tuo klausimu susirašinėjo, man dar nėra žinoma. Tuo reikalu mūsų diplomatinė tarnyba, glaudžiai bendradarbiaudama, toliau rūpinsis. Tačiau, kaip jau pastebėta, išsprendimas ty klausimų priklauso nuo svetimų vyriausybių laikysenos mūsų atžvilgiu. Tuo reikalu bus susisiekiama su V. Balicku ir dr. J. Žmuidzinu.

— Kokioje plotmėje dabar yra Lietuvos byla dabartinės JAV vyriausybės požiūriu?

— Kiek tai liečia JAV nustatymą Baltijos valstybių atžvilgiu, pailiustruoja š. m. sausio mėnesį valstybės departamento išleistas naujausias pareiškimas. Pagal jį JAV nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos neteisėto prievartinio įjungimo Sovietų Sąjungon, įvykdyto 1940 m. JAV vyriausybė ir toliau pripažįsta ir tvarko reikalus tik su diplomatiniais atstovais, paskirtais paskutinių nepriklausomų Baltijos valstybių vyriausybių. Kaip toliau tame valstybės departamento pareiškime pastebima, Lietuvos, Latvijos ir Estijos misijų šefai

JAV turi visas diplomatinės privilegijas ir imunitetus. Tokia JAV vyriausybės politika, kurią vykdo ir respublikonų, ir demokratų partijų vyriausybės, kaip pastebima pastarajame valstybės departamente pareiškime, nepasikeitė ir pasirašius Helsinkio aktą. Reikia tikėtis, kad JAV laikysena, kaip iki šiol, taip ir ateityje bus tvirta. Idomu ir tai, kad JAV vyriausybei yra žinomas 45 baltiečių pareiškimas, paskelbtas Molotovo-Ribbentropo sutarties pasirašymo 40 metų sukakties proga. Jai yra žinoma Lietuvos Helsinkio grupės veikla ir taip pat Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto veikla.

— Pabaigai, Gerbiamas Lietuvos atstove, norisi pažvelgti ir į savo kiemą, būtent, į gražiai restauruotus Lietuvos pasiuntinystės rūmus Vašingtone. Atrodo, kad lietuvių visuomenė šiam uždaviniui nebuvo šalta?

— Tenka pasidžiaugti išeivijos lietuvių visuomenės dide-

Švėskime ir kovokime!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Vasario 16 šventės proga reikią didžią pagarbą Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoriams, partizanams ir visiems dalyviams kovų dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Lietuvių tauta, okupacijos sukrėsta, pradžioje spontaniškai, vėliau organizuotai stojo kovon su okupantais. Į pirmąsias šios kovos gretas 1943 m. lapkričio 25 d. įsirikia Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Jis savo "Atsisaukime į Tautą" 1944 m. vasario 16 d. pareiškė:

"Lietuvių Tauta, siekdama išlaisvinti Lietuvą iš okupacijos ir atstatyti Lietuvos valstybės suvereninių organų svetimos jėgos laikinai sutrukdytą veikimą, yra reikalinga vieningos politinės vadovybės. Tam tikslui politinės lietuvių grupės, kaip tautos politinės minties reiškišios ir vykdytojos, nutarė sujungti visas savo jėgas bendram darbui ir sudarė Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą — VLIK.

"Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, pradėdamas savo darbą, skelbia: "LIETUVIŲ TAUTOS LAISVĖ IR LIETUVOS VALSTYBĖS NEPRIKLAUSOMYBĖ YRA TAUTOS EGZISTENCIJOS IR JOS VISOKERIOPOS GEROVĖS BŪTINOJI SĄLYGA".

Tai VLIKo pagrindas ir tikslas.

Šiam tikslui siekti VLIKas per 40 metų memorandumais vyriausybėms, tarptautinėms institucijoms ir organizacijoms tiesiogiai ar sudarydamas specialias Lietuvą reprezentuojančias delegacijas, ELTOS biuleteniais (lietuvių, italų, anglų, prancūzų, vokiečių ir ispanų kalbomis), atskirais leidiniais ir radijo bangomis nuolat kėlė aikštėn Sovietų Sąjungos įvykdytą Lietuvos aneksiją, jų vykdomą genocidinę politiką, nesiliaujančius žmogaus teisių pažeidimus, reikalavo, kad sovietai pasitrauktų iš Lietuvos ir

liu jautrumu ir aukomis paremti pasiuntinystės namo remonto darbus. Aukų restauravimui lietuvių išeivijos visuomenė iš viso sudėjo \$130.000. Jų užteks ir priekinio rūmų fasado restauravimui šį pavasarį.

Tuo ir baigėm pokalbį su Lietuvos atstovu Vašingtone ir naujuoju Lietuvos diplomatinės šefu dr. Stasiu Bačkiu. Lietuvos atstovui su žmona kartas nuo karto tenka dalyvauti oficialiuose diplomatiniuose priėmimuose Baltuosiuose rūmuose, valstybės departamente ir įvairiose ambasadose. Kai šių metų sausio 25 d. prezidentas Reaganas Kapitolyje sakė metinę kalbą apie krašto padėtį, kaip ir visada, užsienio diplomatų tarpe buvo ir Lietuvos atstovas. Pagal protokolą, sekant charge d'affaires sąrašą, po ambasadorių pirmuoju sodinamas Latvijos atstovas, po to Lietuvos. Po jų dar sodinami 39 kitų šalių charge d'affaires, kurių ištarnautas Vašingtone laikas yra trumpesnis.

— Tenka pasidžiaugti išeivijos lietuvių visuomenės dide-

būtį garantuotas laisvas Lietuvos suvereninių teisių vykdymas.

Paskutinių kelių metų laikotarpįje pakartotini pareiškimai Madrido konferencijoje, Jungtinėse Tautose ir atskirų kraštų parlamentuose apie Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių būklę, ypač 1983 m. sausio 13 d. Europos parlamento rezoliucija, raginanti perduoti Baltijos valstybių klausimą Jungtinių Tautų dekolonizacijos pakomisei, — rodo stiprėjančią Lietuvos laisvės bylos suaktualėjimą. Tai teikia naujos vilties, įpareigoja mus dar daugiau stiprinti savo pasiryžimą ir plėsti veiklą. Šiais, VLIKo 40-tais suaktualiniais metais, švėsdami Vasario 16 šventę, vedami Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės žvaigždės, vieningai tęskime šią kovą raštu, žodžiu, auka.

Lietuviško solidarumo dvasia telydi mūsų darbus.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

Iškilmės Romoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Tikimės, kad šios iškilmės bus reikšmingos išeivijai ir okupuotai Lietuvai. Vyr. suakties komitetas ir komisija Romoje dirba tiek, kiek leidžia jėgos, galimybės ir visuomenės parama. Yra daug asmenų ir grupių, nusipelnusių didelės padėkos širdy ir viešai. Ji nebus pamiršta.

Vytautas Volertas
Šv. Kazimiero suakties komiteto vardu

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvį Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

A+ VANDAI SLAPŠIENEI

mirus,

jos sūnų MYKOLĄ SLAPŠĮ ir vaikaičius — Toronto lietuvių golfo klubo narius liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia —

Toronto lietuvių golfo klubas

A+ Brangiai Mamytei ONAI JONAITIENEI- TUGAUDIENEI

mirus, dukrą SIGITĄ AUŠROTIENĘ su šeima ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdimė —
J. E. Matulaičiai,
Los Angeles

Mylimai mamytei ir močiutei

A+ ONAI JONAITIENEI

mirus,

dukterį SIGITĄ AUŠROTIENĘ, jos vyrą VYTAUTĄ, dukraitės — ALDONĄ ir BERNADETĄ, jų šeimą, seserį, brolius ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

Veronika ir Bronius Aušrotai,
Juno Beach, Fla.

A+ ONAI RENGVICIENEI

mirus,

jos dukrai ELENAI ir jos vyrui ANTANUI TĖVELIAMS reiškiamė nuoširdžią užuojautą —

N. ir A. Gutauskai
J. ir V. Pilkauskai

PADĖKA

Mano brangiam vyrui

a. a. MEILUČIUI-KAZIMIERUI
MARČIUKAIČIUI

mirus 1983 metų gruodžio 23 dieną,

visiems draugams, giminėms ir pažįstamiems už išreikštą užuojautą, gėles, šv. Mišias ir pagalbą nuoširdžiai dėkoju.

Ypač giliai ir nuoširdžią padėką reiškiu, Danutei ir Viliui Fidleriams bei jų šeimai, kurie nepaprastai daug man padėjo sunkiausioje valandoje.

Tesuteikia Dievas savo palaimą Jums visiems.

Nuliūdusi žmona Jadvyga

PADĖKA

A+ ERNAI GOCENTIENEI

1984 m. sausio 21 d. mirus,

nuoširdžiai dėkojame kun. A. Žilinskui ir kun. P. Mikeliui už laidotuvių apeigas bei gedulingas pamaldas, atlaikytas Liuteronų Išganytojo parapijos šventovėje Londone.

Reiškiamė padėką giminėms, draugams ir pažįstamiems už lankymą mirusios laidotuvių namuose, maldas ir palydėjimą į poilsio vietą.

Visiems aciu už karsto papuošimą gėlėmis, už pareikštą užuojautą ir auksiusiems lėšas labdarybės organizacijoms.

Dėkojame Lietuvių dvikalbės liuteronų Išganytojo parapijos chorui už sugiedotas giesmes mirusiai pagerbti Toronto šventovėje.

Acii visiems!

Nuliūdę: sesuo Lydija, Vytas,
dr. Vytas ir Loreta Lenauskai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Šv. Tėvas JONAS-PAULIUS II Romoje spaudžia mons. AUDRIAUS BAČKIO ranką vienos audiencijos proga. Šv. Tėvas kazimierinėse iškilmėse Šv. Petro bazilikoje Romoje kovo 4 d. lietuviams atnašaus Mišias, pasakys pamokslą Lietuvai bei jos išeivijai ir prabilis lietuviškai. Dalyvaus ekskursijos iš viso laisvojo pasaulio

Tikime ne mokytojais, bet liudytojais

Lietuvos pagrindžio laikraštis "Lietuvos ateitis" 7-jame numeryje straipsnyje "Auka ir vienybė" apie dabartinę (tampą pavergtame krašte

Yra Lietuva laikraštinė su melžėjos portretu pirmame puslapyje, kurią mums jėga norima įpiršti už tikrą. Ir yra kita reali Lietuva — kai ta pati melžėja keliasis penktą rytą, dirba iki išnaktų ir taip septynias dienas per savaitę. Tik retą išeiginę dieną ji eina į mažą bažnytelę, vienintelę josios paguodą, meldžia Dievą už girtuoklį vyrą, kad nenu-eitų klystkeliais dukra, išėjusi gyventi miestan.

... Ir yra Lietuva, beveik nepastebima, nes jai atstovauja patys atspariausieji, o jų nedaug. Jie — bevardžiai. Tik karts nuo karto kurio nors pavardė pasirodo laikraščių puslapiuose, apdrabstyta purvais, arba reportažuose iš teismo proceso.

Kuri iš tų Lietuvių tikroji? Ką turės galvoje mūsų vaikai ir vaiku vaikai, sakydami LIETUVA po šimto metų? Kas išlieka tautos atmintyje? Ar galėtume, pavyzdžiui, pasakyti, kas prieš šimtą metų buvo generalgubernatoriumi mūsų "sievėro-zapadnogo kraja"? Vargu. Bet visi žinome tokius vardus, kaip Antanas MICKEVIČIUS, Simonas DAUKANTAS, Vincas KUDIRKA, apie kurių buvimą daugumas to laikotarpio lietuvių net negirdėjo.

Istorija sustato taškus ant "i". Laiko perspektyvoje išryškėja vertybės. Dabartyje atskirti kas formuoja istoriją, o kas tik laikina, dirbtinai išpūsta — nėra lengva.

Bet yra žmonių, yra asmenybių, kurių mastas netelpa kasdienybės rėmuose. Tokia, neabejotinai istorijos ženklų pažymėta yra kun. Alfonso SVARINSKO asmenybė. Tą pajunta kiekvienas su juo susidūręs, nežiūrint pritarimo ar nepritrimo jo pasaulėžiūrai, veiklai. Istorinis žmogus junta tautos pulsą ir nebijo prisiimti uždedamos jam atsakomybės naštos. Uždeda jis šią našta savo iniciatyva, savanoriškai, pilietinės pareigos jausmo įkvėptas. Toks yra kunigas Alf. Svarinskas ir jo bendražygiai. Tai nūdienės Lietuvos dvasiniai vadai. Ir štai 1983 m. sausio 26 d. Lietuvos tikinčiuosius ištiko didelis smūgis — kun. Alfonsas Svarinskas suimtas.

Mūsų laikais tikima ne mokytojais, bet liudytojais, aukos

žmonėmis, koku yra kun. Alf. Svarinskas. Mes, katalikiškasis Lietuvos jaunimas, einame į bažnyčią klausyti ne pamokymų, kurių ir taip apstu iš visų pusių, bet įsitikinti, kad yra tikrų žmonių, Kristaus liudytojų ne vien žodžiais, bet visu savo gyvenimu, ne išskaityta knygine išmintimi, bet, jei prireikia, ir krauju. Juo mes tikime, o ne tais, kurie gražbiau tik lūpomis, nepatvirtinamais darbais.

Apmaidu ir skaudu, kai piktavališkas ateizmas suvilioja šėtono gundymu kai kuriuos kunigus ir hierarchus. Tame mūsų bendra kaltė. Vyresniųjų — kad nesulaikė, jaunesniųjų — kad per ilgai tylėjome ir nedrįsime. Užtenka — nebetylėsime! Klausykite, sočios ramybės mėgėjai! Jums tuo tarpu leidžiama neveiklumu "užsidirbti" ramybę, bet tai tik tokių dėka, kaip kun. Alf. Svarinskas ir jo bendrininkai, kurie stovi pirmoje gretose, kai tuo tarpu jūs — užnugarėje. Tik pasirinkusių aukos kelią dėka mūsų bažnyčiose ištis tvyro sekmadienio ramybė, eina Komunijos vaikai, prie altoriaus laiminamos jaunos poros. Ne diplomatija, o jų kietumas padarė valdiškojo ateizmo nugarą lankstesnę.

Jie yra liudytojai. KGB juos vadina ekstremistais. Bet būti minimalistu, o ypatingai dvasiniu minimalistu — pražūtinai. Užtenka mums netikrų, valdžiai patogių vyskupų, užtenka nieko neganantių ganytojų. Atvirai ir nuoširdžiai pareiškiamo: nežinome iš mūsų tarpo tokio jauno žmogaus, kuris, kad ir ne viską suprasdamas, nebūtų širdimi su kun. Alf. Svarinsku. Tik tarp vyresniųjų, turinčių ilgesnį išlepimo stažą, atsiranda ramybės gynėjų. Argi galima būti ramiu, mėgautis dvasiniu komfortu, kai aplink siaučia prievarta, kai kas nors kankinamas už priešinimąsi prievartai?

O tuo tarpu ką mes girdime iš sakyklos? Kad reikia gerai dirbti ir gatvėje laikytis eisimo taisyklių. Ir nė žodžio, nė

užuominos apie didžiulės svarbos įvykį: jokių nurodymų, kaip elgtis šiuo sunkiu Bažnyčiai laikotarpiu. AR TAI GANYTOJŲ LAIKYSENĄ?

Galima nesutarti dėl taktikos, gali daugiau ar mažiau patikti tas ar kitas asmuo, bet negalima nenulenksti galvos prieš auką. Kun. Alf. Svarinsko suėmimu valdiškasis ateizmas paskelbė atvirą kovą Lietuvos katalikams. Mes priimame šitą iššūkį. Kun. Alf. Svarinsko vardas — vėliava. Juo daugiau žmonių telksis po ją, juo stipresnė ir nenugalima bus Lietuvos Bažnyčia.

Negalima iš visų žmonių reikalauti drąsos. Drąsa ar baimė — ne tik laisvo apsisprendimo, kilnių motyvų kaupimo kovos, bet ir fizinių galimybių klausimas. Išreikalaujama drąsa — nebe drąsa, o prievarta. Tą mes visi suprantame, turim būti atlaidūs žmogiškai silpnėi. Taip, bet ne aukos negerbimui, ne išdavystei, kai drąsos trūkumas yra dangstomas skirtingu požiūriu. Kaip, jei ne išdavyste vadinti poelgį, kai kunigas draudžia bažnyčioje rinkti parašus, ginančius kataliką, galų gale, jo luomo atstova? Ryt to gali prireikti kiekvienam iš mūsų! O Panevėžyje, Šiauliuose, Kaune, Šančiu, Priskelimo bažnyčioje atsirado tokių ganytojų. Kaip tokiems negėda prieš tuos drąsius vyrus ir merginas, išdrįsusius rinkti parašus, prieš kuriuos lenkia galvą Lietuva? Kaip ne gėda prieš moterėles, nemokančias rašyti, bet braukiančias tris kryželius "už kunigėlį".

Neseniai šv. Tėvas lankėsi Centrinėje Amerikoje, viena neramiausių pasaulio taškų. Prisiminkime jo perspėjimą "išsivadavime Bažnyčiai", Pietų Amerikos kunigams vengti tiesioginio įsivėlimo politikon. Kristaus žodžiais, "Kas cezario — cezariui". Kai kas veda analogiją ir kun. Svarinsko Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto atžvilgiu. Atidžiau išsiklausykime Vatikano balsą, prisiminkim nepavykusią ateistų kląsą su kandidatais į vyskopus. Vienas dalykas, kai Antikristas veikia netiesioginiais keliais — per socialinį išnaudojimą, skurdą, mažo eilinio žmogaus niekinimą, kaip P. Amerikoje, ir visai kas kita, kai Antikristas sugriebia valstybės vairą. "Kas cezario — cezariui", bet ne šėtonui!

Mes, katalikiškasis Lietuvos jaunimas, norime vienybės, suprantame jos jėgą. Norime, kad Lietuva, Lietuvos žmonės, Lietuvos Bažnyčia būtų vienas kūnas, viena siela. Mūsų gal nedidelė patirtis, neišgyvenome pokario siaubo, bet esame dėkingi tiems negrįžusiems, tiems ištvėrusiems, kurių dėka tebedega Kristaus žiburys.

Mes gerbiame auką ir norime, kad ir kiti ją gerbtų. Nepagarba aukai — išdavystė. Visų mūsų pagarba aukai ir bus Lietuvos tikinčiųjų ir ganytojų vienybės jungtis. Tik tada, jeigu šios aukos kaina bus atstatyta vienybė tarp Lietuvos kunigų, ji (auka) šioje žemiškoje plotmėje nebus beprasme.

Išeivijos jaunimas su kovojančia tauta

VACYS-KESTUTIS SLOTKUS

Šių minčių autorius yra jaunas Kolumbijos lietuvis, gimęs ir augęs Villavicencio vietovėje. Ten baigė agronomijos mokslus, įsteigė Kolumbijos Lietuvių Jaunimo Sąjungą ir jai pirmininkauja. Šis straipsnis yra jo paskaita skaityta V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese.

Pirmiausia noriu pasakyti, kad rašydamas šias mintis, nebandžiau atrasti magiškosios formulės, kuri mums visiems rodytų, kas darytina ir kas ne sunkiame, bet svarbiame lietuviybės išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo darbe. Kalbu tik išeivio lietuvių jaunuolio lūpomis, kuris bando pagrįsti savo dalyvavimą tautos kovoje prieš rusų okupaciją. Tai lyg bandymas atrasti naują viziją, kuri pakreiptų mūsų galvoseną į platesnius vandenis ir įprasmintų kiekvieno mūsų darbą bei pastangas išlikti lietuviams.

Mes gimėme ir užaugome skirtinguose kraštuose, visai skirtingose sąlygose ir skirtingų kultūrų įtakoje, tačiau suvažiavę į šias Antrąsias Pasaulio Lietuvių Dienas, o mes, jaunimas, į Penktąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą, jaučiamės esą viena ir ta pati lietuviška šeima, kuri gyvena tais pačiais idealais ir siekimais ir kuri nori pajusti esanti dar gyva, stipri ir nepasiduodanti.

Atvažiavome ne tik pasigėrėti, pasidžiaugti ir pasigirti savo kultūriniais vienetais, renginiais ar aplamai laimėjimais, bet svarbiausia dėl to, kad žvelgiamo su nerimu į Lietuvos bei išeivijos lietuvių ateitį ir norime visi kartu analizuoti ir spręsti kuria linkme nukreipti savo pastangas, kad jos būtų veiksmingesnės. To siekdami, susiduriame su klausimais, kurie mus priverčia labai giliai nagrinėti savo buitį.

Gimstame ar pasirenkame?

Kas esu aš kaip žmogus? Kokie mano siekimai? Kodėl sakau esąs lietuvis? Ar tikrai suprantu šio teigimo pilną reikšmę? Ar man verta būti lietuviu?

Atsakyti į šiuos klausimus nelengva, nes tai reikšia lyg išaiškinti savo egzistencijos tikslus, moralinius bei religinius įsipareigojimus. O tai šiais modernizmo ir kompiuterio laikais nemandinga. Tačiau kiekvienas žmogus turi atrasti savo gyvenimui ir savo darbui gilią prasmę ir tikslą, kuris nušviestų ir rodytų kelią.

Šis pasirinkimas nepriklauso vien nuo asmens, nes didelę įtaką turi gyvenamojo krašto sąlygos ir kultūra, jo šeima ir jo kilmė. Ir štai mes, nors

gimėme ir užaugome skirtinguose kraštuose, sakome ir jaučiamės esą lietuviai, nes mūsų tėvai yra lietuviai. To fakto nepakeisime nei mes, nei mūsų vaikai, nei jų vaikai.

Žymusis mūsų ideologas ir bendruomenininkas Juozas Girnius tvirtina: "Gimstant šeimoj, tuo pačiu gimstama ir tautoj. Ne vėliau sąmoningu apsisprendimu pasirenkama ta ar kita tauta, o nuo pat sąmonės išbūdimo augama savo tėvų tautoj ir esama jos nariu."

Šis teigimas nepaneigiamas, ir jis galioja ne vien mums, lietuviams, bet ir kiekvienam žmogui šioje žemėje. Gimstant lietuviškoj šeimoj, paveldimas tėvų lietuviškas kraujas, bruožai ir net mentalitetas. Gal čia, Amerikoje ar Europoje, sunkiau tai pastebėti, nes yra mažiau skirtumų fizinėje išvaizdoje ar net pavardėse, bet kituose kraštuose mes nuo vaikystės dienų skiriamės ir ideologija, ir išvaizda, ir pavardėmis. Dažnai buvome išjuokiami ir net rodomi pirštu. Nesuprasdami tikrosios šios realybės reikšmės, skųsdavomės: "Kodėl, Dieve, mane nubaudė? Kodėl aš turiu būti skirtingas?"

Mes paveldim iš savo tėvų "naštą" augti ir eventi svetimųjų tarpe. Tačiau paveldim kartu ir didelį turta, kultūrinį lobį, kurio mums pavydi greta mūsų augantis jaunimas. Ir ši našta, kalbant tik filosofiniu požiūriu, nėra našta, o laimė... Per savo tėvus — per savo praeitį mes turim įgimtų jausmų, gimtą skirtingą gyvenimo viziją, kurios dėka suprantame ir jaučiame ne tik gėrį, kuriuo mes ir žmonija džiaugiamės, bet ir neteislingumą, nešantį vargą bei skausmą.

Prievarta ar meilė?

Be abejonės, meilė ir respectas žmonijai, kaip ir meilė Lietuvai bei ir viskam, kas reikšia būti lietuviu, negali būti mums iškiepyta per baimę ar jėgą. Šiuos jausmus gali ugdyti tik mūsų tėvų pavyzdys, meilė ir tam tikros sąlygos, kurios ne nuo mūsų ir ne nuo mūsų tėvų priklauso, o nuo gyvenamojo krašto. Jų esame paveikti ne tik mes, išeivijos lietuvių jaunimas, bet ir mūsų bendraminčiai jaunuoliai Lietuvoje, kurie, kad ir gyvendami savojų tėvynėje, išgyvena rusiškąją priepasaudą, persekiojimą ir panieką.

Nors esame tie patys lietuviai, tų pačių šeimų pusbroliai ar pusseserės, mažai ką žinome vieni apie kitus. Negalima sakyti, kad yra gyvas ryšys tarp mūsų ir Lietuvos jaunimo, nes nepažįstame ir tur-

Jauna torontietė klausytojams: "Ar jūs manote, kad mums Lietuva nerūpi?"

būt net nesuprantame vieni kitų.

Norint palaikyti tikrą ryšį, kuris būtų naudingas ir jiems, ir mums, reiktų persikelti į vieni kitų galvosenas bei padėti, analizuoti priežastis ir sąlygas, kurios priveda ar privedė prie jų.

Lietuvoje ir išeivijoje

Jaunimas Lietuvoje nuo mažens yra įbaimintas ir priverstas daryti ne tai, ką nori. Okupanto pastangos išrauti ir paniekinti visa, kas rišasi su Lietuvos praeitimi, su jos nepriklausomybe ir faktais, kurie privedė prie jos praradimo, religinis ir ideologinis apribojimas sukelia didesnę meilę savajai kalbai, kultūrai ir tautai. Toks suvaržymas žmogaus teisės galvoti ir apsispręsti sukelia kad ir tylią, bet nuolatinę neapykantą bei reakciją okupantui. Šis nusiteikimas tampa pasipriešinimo sistema ir viskam, kas ją sudaro, ir išvysto nepaprastą jautrumą bei įgudimą išnaudoti kiekvieną situaciją, kurioje būtų įmanoma išreikšti pasipriešinimą ar protestą.

Tuo būdu kyla nepasitenkinimas užsienio laisvom tautom ir ypač užsienio lietuvių jaunimu, kuris "neišnaudoja" visų turimų priemonių bei galimybių paveikti rusų kolonijinę imperiją ir atgauti Lietuvos nepriklausomybę.

Mes užaugome santvarkoje, kuri pripažįsta skirtumus. Nuo mažens gauname geriausias sąlygas sveikai augti, išsimokslinti ir spręsti savo ateitį. Tačiau juo didesniame mieste gyvena, juo daugiau iš tavęs reikalauja ir net priverčia skirti didelę dalį laiko tik tam, kad išmoktum pasinaudoti sistemos priemonėmis ir patenkintum minimalinius savo gyvenimo poreikius. Stojame į kovą prieš savo bendraamžius ir vyresniuosius, kad išklutum arba bent pasiektume vidurkį.

Kiti mūsų polinkiai — meniniai, kultūriniai, religiniai, socialiniai dažniausiai tampa antraeiliais, ir jiems nerandame laiko. Jei nuo mažens negavome stiprių pagrindų lietuviybėje, jeigu jos šaknys nėra gilios ir pagrįstos meile, tai ir lietuviybės išlaikymo klausimas tampa antraeilium ar net nesvarstomu.

Kuria linkme?

Su tokia šalta analize, kuri išreiškia didelį asmens prievartavimą ir nukreipimą nuo paprastų gyvenimo dėsnių, nenoriu pateisinti išeivijos lietuvių jaunuolių ryšium su pavojais, kurie gresia mums ir mūsų vaikams, mažėjant bei silpnėjant pastangoms išlaikyti lietuviybę ir kovoti dėl Lietuvos laisvės. Priešingai, esu įsitikinęs, kad pagrindinių vaidmenį turi paties žmogaus apsisprendimas kovoti ar pasiduoti.

Pacituosiu Lietuvos pagrindžio leidinio "Pastogė" antrajame numeryje išreikštą išvadą, kuri iš dalies nusako, kaip Lietuvoje galvojama apie mūsų dabartį. "Kitai kartai tokie klausimai, kaip už ar prieš, jau gali būti pavėluoti, nebesuprantami, nereikalingi. Ar dar gyvas mums Dūkantas? Nuo atsakymo į šį klausimą priklausoma, ar liksime gyvi. Bet be tautos ir kartos, dar esi tu, kaip žmogus ir asmuo. Ir tik pats, ir visų pirma sau turi atsakyti į šį klausimą be kitų pagalbos ar už kitų nugaros".

Nuomone, kad išeivijoje lietuviybės išlaikymas yra pasmerktas per trumpą laiką išnykti ir kad turime greitai laiku pakeisti savo veiklą bei nukreipti ją į politinę pusę, siekdami praktiškesnių ir greitesnių rezultatų, vyrauja ir kitose pagrindžio leidiniuose. Pateiksiu keletą griežtesnių pasisakymų pagrindžio spaudos, cituotos "Ateities" 1983 m. kovo nr. dr. Augustino Idzelio straipsnyje "Pogrindžio spaudos pažūra į išeivijos veiklą". Jie nebūtinai išreiškia visos kovojančios Lietuvos nuomonę, bet aiškiai nurodo bendrąjį mūsų veiklos įvertinimą.

"Kodėl jūs stengiatės išlaikyti lietuvišką dvasią ir kalbą gyvendami išeivijoje? Lietuviybės išlaikymo išeivijoje reikalas yra pasmerktas ir visai nereikalingas, jei artimoj ateity Lietuva neatgaus nepriklausomybės".

"Lietuvių išeivijos veikla Lietuva, ypač pogrindinė ir jieškančią kelių į laisvę, te-dominą ir ji yra suprantama tik tiek, kiek liečia lietuvių kovą dėl savarakiškos nepriklausomos valstybės atkūrimo. Žinoma, įdomus Lietuvoje ir išeivijos lietuviybės išlaikymo klausimas bei problemos, bet visa tai yra antrame plane".

Tokia nuomonė pradeda atsirasti ir mūsų išeivijoje. Vis dažniau rašoma, kad jau užtenka "žaisti" su kultūriniais renginiais — jie Lietuvoje neišvaduos. Esą laikas imtis rimtesnių darbų. Pacituosiu keletą kun. dr. J. Šarauskio minčių, spausdintų "Tėviškės žiburiuose".

"Padėkim į šalį keletą savo kultūrinių žaisliukų ir atlikim Lietuvai ką nors geresnio, tai yra dirbkime politinį darbą". "Išeivijos veiklos investavimas į politiką yra svarbesnis Lietuvos kultūros išlaikymui negu investavimas į išeivinę kultūrą". "Mes galime Lietuvą paveikti savo politine, o ne kultūrine veikla".

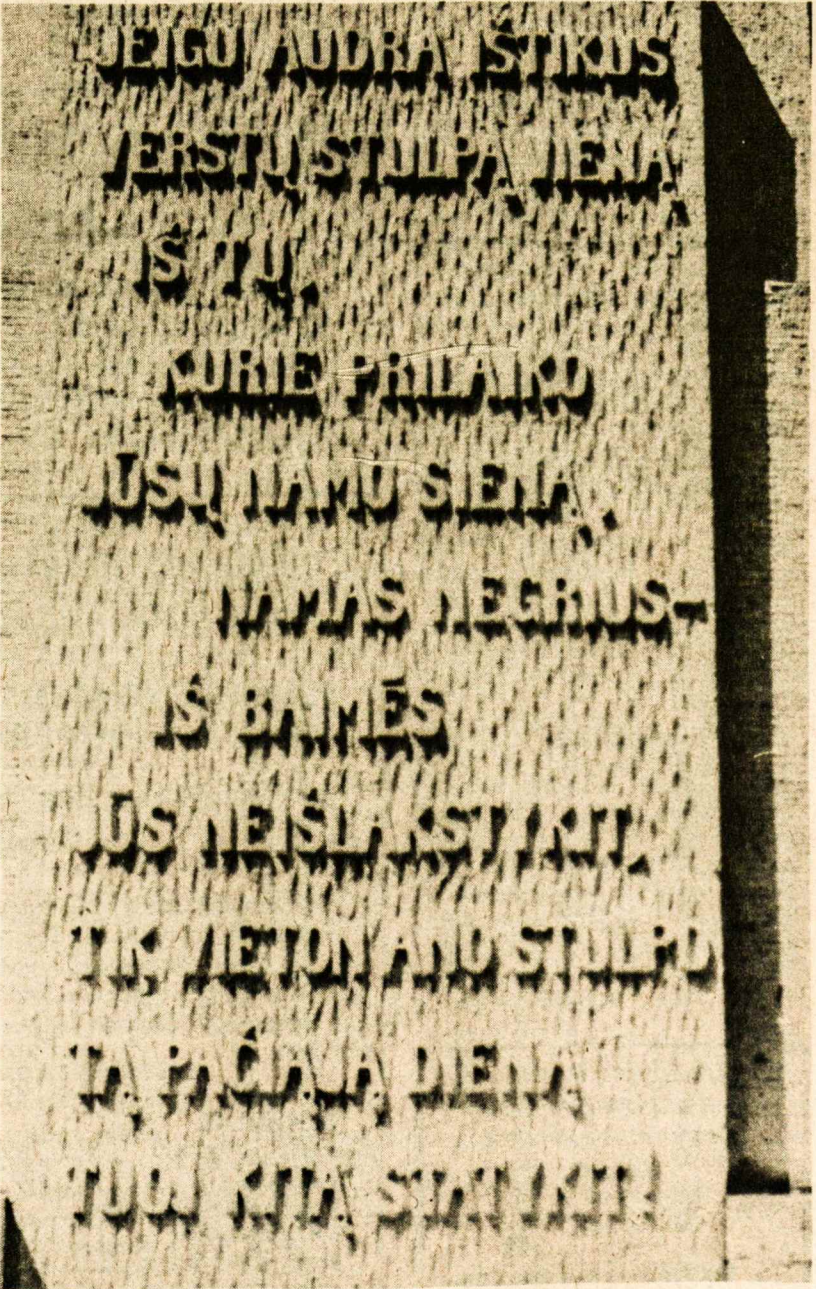
Šios mintys lyg ir tvirtina, kad lig šiol buvo per daug laiko skirta kultūrinei veiklai ir dėlto permažai dirbta politinėje srityje. Nėra abejonės, kad visi šie pasisakymai yra rimtai pagrįsti ir liudija da-

(Nukelta į 5-tą psl.)

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ JUBILĖJINIS MEDALIS

Dail. P. Vaškio projektas "Franklin Mint" nukaltas 44mm. pločio. Sidabrinis — \$45, bronzinis — \$10 JAV (persiuntimas \$1 už medalį). Užsisakantiems bronzinių 10 ar daugiau vienu adresu — 25% nuolaida.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA
351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA
Telefonas (212) 647-2434

Irašas ant VINCO KUDIRKOS paminklo Kudirkos Naumiestyje: "Jeigu audra ištikus verstų stulpą vieną iš tų, kurie prilaukė mūsų namo sieną, namas negrius — iš baimės jūs neišlakstyt, tik vietoj ano stulpo tą pačią dieną tuoj kitą statytit!" Paminklo skulptorius — V. Grybas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

FILMAS GENEROLUI

Lietuvos kino studijoje pagamintas dokumentinis filmas "Generolas Vladas Karvelis". Scenarijų parašė ir režisavo V. Imbrasas, filmavimą atliko Z. Putlovas. Nuotraukomis bei kitos archyvinės medžiagos pagalba atskleidžiamas šio "sovietinio karvedžio" gyvenimas. V. Karvelis jau nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje buvo paskirtas brigados generolo laipsnį, bet lemtingomis dienomis nuėjo tarnauti sovietams. Jis dabar garbinamas kaip buvęs sovietų XVI-sios divizijos vadas, o ta divizija vadinama lietuviška, nors jai sudaryti lietuvių nebuvo. Filme atsiminimai dalijasi tai divizijai priklausę atsargos gen. mjr. P. Petronis, dabartinis "Tėviškės" draugijos pirmininkas. Neužmirštama pabrėžti, kad V. Karvelis yra ir "nusipelnęs kultūros veikėjas", ilgus metus vadovęs kultūrinių ryšių su tautiečiais užsienyje komitetui.

NESUTARIA BALERINIS

Leonas Daugėla "Komjaunimo tiesos" 1983 m. 236 nr. aptaria dviejų Kauno balerinių nesutarimus. Muzikiniame teatre vyr. baletmeisterė dirba Irena Ribaciūskaitė, o J. Naujalis vidurinės meno mokyklos choreografijos skyriuje — metodinė Laisvė Dautartaitė. Skyrius ruošia baletą šokėjus Muzikiniame teatre. I. Ribaciūskaitė nuomonė lemiamą, priimančią mokyklos absolventus į teatrą. Kadangi jie yra L. Dautartaitės auklėtiniai, kartais net ir atitinkami teatro baletų grupės keliams reikalavimams, teatran nebūna įsileidžiami. Taip atsitiko su gabia absolvente Egle Mikulionyte, kuri darbą gavo tik Kom. autonominiame respublikoje ir dabar sėkmingai šoka muzikiniame Syktyvkar teatre. Skaudžiausia, kad choreografijos skyriaus absolventai gana nepilnai atestuoti, ir nepatekę į teatrą, jie tiesiog neturi kur dėtis. Su tokie atestuoti universitetas jų nepriims. Muzikinio teatro direktorius Stasys Domarkas ir J. Naujalis vidurinės meno mokyklos vadovas Rimantas Šurka teisinosi, kad jiedu nėra baletų specialistai. L. Daugėla pasakoja: "Dėl nuo senų laikų iki begalybės nuklydusio I. Ribaciūskaitės bei L. Dautartaitės barnio kenčia ne tik vaikai. Kenčia ir pedagogai. Dauguma choreografijos skyriaus dėstytojų — teatro baletų artistai. Dėstyti jiems leidžiama tol, kol šoka teatre. Baletą šokėjai, kaip žinoma, anksti užbaigia sceninę veiklą. Tokia šios profesijos specifika. Kad į pensiją išleistas, o iš tikro pačiam jėgų žydeime žmogus galėtų toliau dirbti pedagoginį darbą (kalbame apie neturintį aukštojo išsilavinimo), jis privalo baigti dvimečių kursų šalies sostinėje. Čia vėl esama sumaišties, ir nemažai dailinai vis dėl to barnio. Lemtinga priežastis šiais metais sutrukdė numatyti pasiūlyti mokyti artistai išvažiuoti į Maskvą. Kita kandidatūra nepasirūpinė. Laikas bėga, kvalifikuotų pedagogų trūksta..."

MIRTIES BAUSMĖ

1982 m. lapkričio 26 d. Šiauliuose buvo užpultas ir nužudytas šio miesto vidaus reikalų skyriaus inspektorius, kriminalinės pajėškos kpt. Z. Meškauskas. Šį nusikaltimą, būdamas girtas, padarė A. Vitkus, anksčiau du kartus baustas už piktybinį chuliganizmą ir asmeninio piliečių turto grobimą. Atlikęs bausmės, išvadų nepadarė. Dažnai girtaudavo, pažeidinėdavo darbo drausmę. Augščiausias teismas jam paskyrė mirties bausmę sušaudant. "Valstiečių laikraštys" sausio 26 d. rašoma: "Nusikaltėlio malonės prašymas atmetas. Nuosprendis įvykdytas". Nusikaltimo duomenys neatskleidžiami.

NUBAUDĖ PARDAVEJĄ

Prokuratūros tarnautojas Juozas Puškorius "Komjaunimo tiesos" sausio 21 d. rašo apie vagiliaujančios pardavėjos Ginos Burneikienės teismą. Kėdainių rajono "Šušvės" vartotojų kooperatyvo parduotuvėje 30 nr. ji per aštuonis mėnesius išieškojo 24.359 rublius. Tokį trūkumą nustatė revizija. 1971 m. G. Burneikienė pradėjo dirbti bufetininkė Raseinių visuomeninio maitinimo įstaigoje. Po 10 metų administracija ją nubaudo už prekybos taisyklių pažeidimus. G. Burneikienė savo noru nutraukė darbo sutartį. Išduota nepalanki charakteristika, kad ji nubausta už prekybos taisyklių pažeidimus, užkinto kelius į kitas parduotuves. Kurį laiką G. Burneikienė niekur nedirbo, bet šiltos vietos ją vertė įieškoti 10.000 rublių siekianti skola. Ji tada pati pasirašė charakteristiką, sekr. E. Visockytė uždėjo buvusios darbovietės antspaudą. G. Burneikienė suklautojo direktoriaus ir profsąjungos komiteto pirmininko parašus. Su tuo dokumentu įsidarbino "Šušvės" vartotojų kooperatyve. Teismas 1983 m. gruodžio 6 d. ją nuteisė 10 metų laisvės atėmimo su turto konfiskavimu. Esą griežta bausmė paskirta už visuomeninio turto grobimą itin stambiau mastu, už oficialaus dokumento suklautojimą.

SPAUDOS RŪMAI

Prie Vilniaus Viršuliškių gyvenamojo mikrorajono iškilo nauji spaudos rūmai. Dvidešimties aukštų pastatė atliekami vidaus įrenginiai. Prie jo yra trijų aukštų spaustuves pastatas — 36 metrų pločio ir 156 metrų ilgio. Jame jau sumontuoti ir išbandyti šešios iš R. Vokietijos gautos rotacinės ofseto mašinos, kurių kiekviena per valandą galės atspausdinti iki 70.000 egzempliorių. Viena mašina jau spausdinamas "Valstiečių laikraštis", pagaliau susilaukęs ryškų nuotraukų. Tą mašiną aptarnauja 25 metus spaustuvių dirbęs J. Davidavičius, naujam darbui pasirušęs pas Rygos spaudinimo meistrus. Jam talkina Kestas Augūnas ir mechanikas Algimantas Povilavičius. Šiemet ofsetu bus pradėti spausdinti ir kiti laikraščiai, ir spaudos rūmus persikels jų redakcijos.

V. Kst.

KLB Londono apylinkės valdyba

kviečia visus tautiečius

VASARIO 16

minėjimą-koncertą

vasario 26, sekmadienį, Althouse kolegijos auditorijoje (Western Rd., London, Ontario).

Pradžią — 4 valandą po pietų

Mėninę programą atliks solistai Vacys Verikaitis ir Rimas Strimaitis,

"Pašvaistės" choras, vadovaujamas Ritos Vilienės,

akompaniatorius Jonas Govėdas

Pirmąkart Londone!

Londono lietuvių choras "Pašvaistė" kviečia atsilankyti į choro rengiamą nuotaikingą, priešgavėninį

KABARETĄ "SILUETAI"

Bus paslaptinė, egzotiška programa, dalyvaujant chorui, solistei Irenai Černienei,

ir kitoms žvaigždėms su žavingomis dainomis,

šokiais, puikiais patiekalais ir viliojančiais gėrais

š. m. kovo 3, šeštadienį,

Šiluvos šventovės salėje,

1440 Dundas St., London, Ontario

Pradžią — 7 val. vakaro.

Programa, šokiai ir blynai — \$8 asmeniui (prie įėjimo).

Rezervacijos: (519) 685-7456.

HAMILTON ONT

KANADOS LIETUVIŲ DIE-NOMS rengti komitetas turėjo jau antrą posėdį. Naujai į komitetą pakviesti: J. Bajoraitis išdininko pareigoms, Ant. Garkūnas — sekretoriaus ir O. Stasiulis — rūpin-tis liet. evangelikų pamaldomis. Jau išnuomos visos L. dienoms salės: penktadienio jaunimo vakarų — Jaunimo C. salė, šeštadienio susipažinimo vakarui — didžioji "Convention" salė, sekmadienio koncertui — Mohawk kolegijos auditorija. Pamaldoms gauta vyskupo katedra. Priimtas muz. D. Deksnys-Powell ir rež. E. Kudabienės paruoštas sekmadienio koncerto projektas. Dar neišaiškinta dėl literatūros vakaro, meno parodos ir sportininkų dalyvavimo.

"RAMBONO", naujai pastatyto lietuviams pensininkams pastato, lietuviams neuždido. Statybos komitetas yra priverstas skelbti "The Spectator", pajieškant kanadiečių nuomininkų. Valdžios potvarkiu, ligi kovo 1 d. visi pastatų butai turi būti išnuomoti. Dabartinį statybos komitetą sudaro: pirm. A. Jankūnas, B. Pakalniškis ir K. Mikšys.

MIRĖ A. A. VLADAS KAZEMĖ-KAS, 1962-63 m. buvęs KLB Hamiltono apylinkės pirmininkas.

I PENSIJĄ vasario 24 d. išeina Pijus Pleinys. Darbą turėjo "Greening Donald" vielų gamybos įmonėje.

PENSININKŲ KLUBAS vasario 18, šeštadienį, organizuoja išvyką į Kičenerio ledo karnavalą. Jau yra užsirašę 44 asmenys. Ekskursiją organizuoja B. Pakalniškis (tel. 527-1028).

L. KLEVAS po operacijos sveiksta ir stiprėja Šv. Juozapo ligoninėje.

LAIMA IR DIONYZAS STUKAI jau trečią kartą tapo seneliais, kai jų dukros V. E. Tirilių šeimoj sausio 27 d. gimė dukrelė. Jiems dukraitės dar augina sūnus — Vt. R. Stukai ir vyresnė dukra — B. R. Pilipavičaitė.

A. A. ONA RENGVIČIENĖ mirė vasario 1 d. Velionė buvo našlė, jau ilgus metus nesveikavusi. Giliam liūdesyje liko dukra Elena Tėvelienė ir Vokietijoje gyvenantis sūnus Ričardas. Su evangelikų apeigomis, kurias atliko kun. P. Dilys ir kun. C. Dickertas, dalyvaujant gausiam būriui hamiltoniečių, ji buvo palaidota liet. Šv. Jono kapinėse Mississaugoje. K. M.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus.

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Prez. Antano Smetonos 40 metų mirties sukakties minėjimą Los Angeles lietuviams sausio 8 d. surengė Amerikos lietuvių tautinės sąjungos vietinis skyrius ir korporacijos "Neo-Lituanian" skyrius. Minėjimas pradėtas pamaldomis Šv. Kazimiero parapijos šventovėje, velionies atminimui skirtu prel. V. Baruškos pamokslu. Mišių metu giedojo kompoz. B. Budriūno vadovaujamas parapijos choras, solistai J. Čekanauskienė ir R. Dabšys. Amerikos lietuvių tautinės sąjungos vietinio skyriaus pirm. Rūta Sakienė pradėjo akademinę dalį parapijos salėje, primindama prieš porą savaitių mirusį Lietuvos diplomatinį šefą Stasį Lozoraitį, paprašydama jį pagerbti tylos minute. Pagrindiniu kalbėtoju buvo pakviestas Lietuvos garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, skaitęs paskaitą apie A. Smetonos jaunystės dienas, jo įsijungimą politikon, išrinkimą pirmuoju Lietuvos prezidentu. Buvo rodomas atnaujintas dokumentinis filmas apie prez. A. Smetonos gyvenimą nepriklausomoje Lietuvoje, išeivijoje, jo tragiską mirtį, laidotuves Klivlande. Oficialioji dalis užbaigta Tautos himnu. Neoficialioji buvo tęsiama pietumis Tautinių namų salėje.

Dešimtosios gen. Povilo Plechavičiaus mirties metinės paminėtos Čikagoje 1983 m. gruodžio 17 d. Tėvų jėzuitų koplyčioje Mišias atnaušavo ir pamokslą pasakė kun. J. Borevičius, SJ. Giedėjo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai. Prie Laisvės kovų paminklo gėlių vainikus padėjo ramovėnai ir neolituanai. Jaunimo centro kavinėje kalbėjo generalinio štabo plk. K. Dabulevičius, ramovėnų skyriaus pirm. K. Juškaitis, birutiečių atstovė E. Diminskienė, neolituanų atstovas M. Valiukenas. Jie visi prisiminė velionį kaip ryžtingą karį, įsteigusį vokiečių sužlugdytą Vietinę rinktinę, atsідūrusį Salaspilio koncentracijos stovykloje. Atvykęs į JAV 1949 m., jis priklausė lietuvių karių veteranų "Ramovės" steigėjų gretoms, buvo ilgametis centro valdybos pirmininkas.

Aldona Kepalaitė, Niujorke gyvenanti pianistė, pakviesta vargonininkės pareigoms Aušros Vartų lietuvių parapijoje. Ji intensyviai dirba su Lietuvos vyčių XII kuopos komitetu, ruošdamasi Vasario 16 ir Šv. Kazimiero sukakties minėjimams.

Pirmosios smuikininko Izidoriaus Vasyliūno mirties metinės sausio 22 d. paminėtos Bostone, Šv. Petro lietuvių parapijoje. Jam buvo skirtos Mišios šventovėje. Pamaldose giedojo sol. B. Povilavičius. Parapijos salėje apie muzikinę velionies veiklą kalbėjo kompoz. Jeronimas Kaciūnas, meninę dalį atliko sol. B. Povilavičius.

Australija

Australijos lietuvių fondas susilaukė stambaus apie \$30.000 testamentinio palikimo iš pernai Melbourne mirusio Napoleono Butkūno. Testamento vykdytojas Jurgis Rubas jau įteikė du čekius — \$1.000 ir \$22.797.06. Pirmasis yra skirtas kaip premija autoriui už leidinį apie Australijos lietuvių. Fondas į bendrą savo sąskaitą įtraukė antrąjį čekį. Jam taipgi palikta 3 akrai miško NSW valstijoje. Testamentą tvarkančio advokato nuomone, tas miškas dabar yra vertas apie \$7.500.

Adelaidės lietuvių džiaugiasi Danute Baltutyte, išvykusia vieneriems metams į Vasario 16 gimnaziją geriau pramokti lietuvių kalbos. Ji yra baigusi Šv. Kazimiero mokyklą, studijavusi lituanistiniuose kursuose. Sekmingai baigusi vietinę gimnaziją, priimta universitetan, studijas nutarė atidėti vieneriems metams. Išleistuvės jai surengtos Adelaidės lietuvių katalikų centro salėje sausio 13 d. Su veiklia bei ryžtinga lietuvaite atsiveikino organizacijų atstovai. Tėvai bei artimųjų būrelis ją V. Vokietijoje išlydėjo sausio 14 d.

Izraelis

Lietuvos Helsinkio grupės narys-steigėjas Eitanas Finkelšteinas 1983 m. gruodžio viduryje su šeima buvo išleistas iš Sovietų Sąjungos ir įsikūrė Izraelyje, kur jis visada norėjo gyventi. Daugiau duomenų apie šį žydų kilmės veikėją "Drauge" pateikia anksčiau iš okupuotos Lietuvos išvykęs Tomas Venclova. Esą E. Finkelšteinas iš Lietuvos Helsinkio grupės pasitrau-

kė prieš porą metų dėl rimtos priežasties, kurios dar negalima skelbti. Ji neturi nieko bendro su bailumu ar savanaudiskumu, nors teisės išvykti Izraelin jis siekė daugiau kaip 10 metų. E. Finkelšteino vaidmuo Lietuvos Helsinkio grupėje buvo ypač svarbus, nes jis gerai pažino dr. A. Sacharovą, padėjo palaikyti ryšius su juo. T. Venclova taipgi pabrėžia faktą, kad E. Finkelšteino įsijungimas Helsinkio grupės simbolizavo tapo bendra lietuvių ir žydų kova už žmogaus teises. T. Venclova reiškia viltį, kad E. Finkelšteinas ir dabar bendradarbiaus su lietuviu bei jų spauda. Savo laiku jis buvo atsiantęs straipsnį apie dabartinę būklę Lietuvoje, pasirašyta savo pavarde, atspausdindamas Čikagos "Akiračiuose".

Britanija

Mančesterio lietuvių klubas metinį savo narių susirinkimą susaukė sausio 8 d. Naują valdybą nebuvo renkama, nes ji jau išrinkta prieš pusmetį. Valdybą ir revizijos komisijai padarius pranešimus, priimta samata 1984 m., turėsianti didelių nuostolių. Kaltė tenka narių sumажėjimui: daug jų mirė, dalis tapo pensininkais, kiti liko be darbo. Sumажėjo ir lankytojų skaičius, o be jų sunku verstis. Nutarta įieškoti priemonių lankytojų skaičiui padidinti.

A. A. Benediktas Žebelys sausio 2 d. mirė senelių slaugos namuose Mančesteryje. Velionis gimė 1921 m. rugpjūčio 28 d. ūkininkų šeimoje Tauragės apskr. Iš Lietuvos pasitraukė 1944 m. ir atsідūrė Danijoje, iš kurios 1948 m. atvyko Anglijon. Dirbo žemės ūkyje, ilgą laiką sirgo, ketverius metus praleido senelių globos namuose. Buvo viengungis, tad juo rūpinosi brolis Alfonsas. Lietuviškoje veikloje nedalyvavo. Palaidotas sausio 11 d. Mostono Kapinių lietuvių skyriuje prie Aušros Vartų paminklo. Mišias kapinių koplyčioje laikė kun. V. Kamaitis, pamokslė apibūdindamas velionies, nuėitą kelią. Laidotuvėse susilaukta 43 dalyvių.

Italija

Kovo 4, Šv. Kazimiero dieną, jo 500 metų sukakties proga Mišias Šv. Petro bazilikoje aukos popiežius Jonas-Paulius II, asistuojamas tik lietuvių vyskupų ir kunigų. Tos Mišios skiriamos tik lietuviams, jiems bus skirtas ir pamokslas.

Vokietija

Kalėdų eglutė Miuncheno lietuviukams buvo surengta sausio 5 d. Jos ruošba pasirūpino lituanistinė mokyklėlė, vienintelė visoje V. Vokietijoje. Buvo perskaitytas BALFO pirm. M. Rudienės laiškas su sveikinimais. Kalėdų senelį su BALFO parūpinomis dovandomis suvaidino Ald. Broland iš Švedijos. Senelį mokinių vardu pasveikino Viktorė Čeginskaitė, buvo suvaidinta "Sniego malūno" pasaka, režisuota mokytojos Vidos Girniuvienės. Deklamacijų bei muzikos programėlė taip pat atliko mokiniai. Po programėlės buvo padengtas Kūčių stalas, pasi-melsta ir pagiedota. Visus dalyvius pasveikino VLB Miuncheno apylinkės valdybos pirm. R. Hermandas. Po to — vaisės ir vaikų žaidimai su gautais žaislais.

Lenkija

Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos Šteto ratelis Vasario 16 paminės vasario 19, sekmadienį. Ratelio pastangų dėka Šv. Jono Krikštytojo bazilikoje bus lietuviškos Mišios, pirmą kartą skambės lietuviškos giesmės. Mišias atnaušaus kan. Alfonsas Jurkevičius, asistuojamas iš Barcėvo atvykusio kun. Broniaus Kucilio.

LVKD centro valdybos leidžiamas "Aušra" 1983 m. užbaigė 4 (63) nr. Savo žodyje redakcija pabrėžia, kad pagrindinis jos dėmesys visuose keturiuose 1983 m. numeruose teko dviem su-kaktim: Rytprūsiose leistos "Aušros" šimtmečiui ir Dariaus-Girėno skrydžio per Atlantą bei jų tragikos mirties penkiasdešimtmečiui. Tolimesnieji "Aušros" numeriai bus skirti kitoms problemoms — lietuviškų vardų klausimui, lietuvių kalbos mokymo tobulinimui. Neišspręsta lieka ir pačios "Aušros" problema. Leidykla nedaro kliūčių ją paversti mėnesiniu žurnalu, tačiau tokį žurnalą atsisako spausdinti spaustuvi, neturinti spaus-tuvininkų, bent kiek mokančių lietuvių kalbą. Redakcijos pastangos įdarbinti Baltstogės spaustuvię porą Punksko gimnazijos absolventų lig šiol buvo nesėkmingos.

Simon Travel
nauju pavadinimuAUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE

Gegužės 15

Rugsėjo 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 22

Liepos 3

Rugsėjo 11

Gegužės 29

Liepos 10

Spalio 2

Birželio 26

Liepos 24

Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS

Gegužės 22

Rugsėjo 11

Liepos 10

Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus iškvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St.W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Teleks 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Išėivijos jaunimas...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

barties realybę — lig šiol ne-
eitas kelias nebūtinai tės-
nas ateityje, galbūt turime re-
formuoti savo veiklą ir padary-
ti ją veiksmingesnę.

Tačiau, norėdami spręsti
problema iš pagrindų, turime
svarstyti dalykus nuo pradžių,
o ne nuo galo. Tvirtinimas, kad
lig šiol nebuvo rimtai dirba-
ma politinėje srityje, teisin-
gas. Tvirtinimas, kad ateityje
turime atkreipti labai didelį
dėmesį į ją, yra neabejotinas,
tačiau tai nereikia, kad dėl to
turime silpninti savo lietuvių-
bės išlaikymo pastangas. Prie-
šingai, visi sutinkame, kad lie-
tuviška veikla po truputį silp-
nėja. Tai tik liudija, kad pa-
stangos buvo milžiniškos, ta-
čiau nepakankamos.

Siūlymas nukreipti visą savo
dėmesį ir darbą tik į politinę
veiklą tikrai veda į galutinį
mūsų nutautėjimą per labai
trumpą laiką. O juk negalime
būti naišvūs. Turime pasirėsti
ilgai, kantriai kovai, kuri gali
užsitęsti ne tik penkerius ar
dešimt metų, bet gal net dvide-
šimt ar daugiau.

Minėjau, kad turime spręsti
problema nuo pradžių, o ne
nuo galo. Taigi tik gerai susi-
pratus jaunimas su stipriais
lietuviškos pagindais norės ir
pagaliau dirbs politinį darbą
Lietuvos laisvės kovoje. Jei
tokių nebus, tai nebus ir kas
dirbtų tą darbą. Dėlto teigiu,
mas, jog jau laikas imtis „prak-
tiškesnių užsimojimų“, galioja
tik tol, kol sustiprinsime
savo lietuviškos išlaikymo dar-
bą.

Pagrindinė atrama

Pagaliam prieinu išvadą:
kaip bet kurios tautos ar bend-
ruomenės branduolys yra še-
ma, taip ir mūsų bendruome-
nės branduolys yra lietuviš-
koji šeima, joje sudarytos są-
lygos naujam nariui atrasti
savo vietą.

Nenoriu tuo pasakyti, kad
mišrioje šeimoje būtų neima-
noma išlaikyti lietuvišką dvi-
są ir ją perduoti vaikams.
Dažnai žmogus, gyvenantis su
skirtingos kultūros ir tauty-
bės asmeniu, daugiau įverti-
na ir turi progos pažinti sa-
vąją kultūrą. Tačiau sunku
ma lieka sunkumais, ir šiuo
atveju jie yra didesni.

Tai suprasdami mūsų tėvai
stengėsi sudaryti mums geriau-
sias sąlygas jaugti ir įsijungti
į lietuviškąją bendruomenę,
kad vėliau ir mes, sekdami jų
pavyzdžiu, tą patį bandytumėm
daryti savo šeimose. Tai
pats svarbiausias ir reikšmin-
giausias momentas išėivijos
lietuvių gyvenime, kuris to-
kiu pasilik kiekvienoje atei-
nančioje kartoje. Mes turime
tai pilnai suprasti, jei nori-
me išlikti vienybėje su kovo-
jantia tauta.

Ryžkimės veikti

Kova nėra tik tiesioginė
pasipriešinimo akcija su
ginklu ar plunksna priešu oku-
panta. Kova lygiai svarbi ir
reikalinga yra ta, kurios stip-
riausias ginklas yra pasiry-
žimas ir begalinė kantrybė.
Nieks mums pasaulyje netikės
ir nepadės, jei neįrodysime,
kad norime būti lietuviams,
kad didžiuojamės esą lietu-
viai ir gerbiame savo tėvynę.

Apie tai byloja ir šio mūsų
jau penktojo pasaulio lietu-
vių jaunimo kongreso veda-
moji mintis: „Suprask iš kur
kilęs, kad žinotum kas esi,
kad žinotum kur eiti“.

Daytona Beach, Florida

Baigiami statyti „Atlantic Villas“ (Condominium-Townhouse).

Kiekvienas su keturiomis balkonais, dviejų automobilių garažu ir dideliais
kambariais. Iš vienos pusės skersai gatvę matyti nepaprastai gražus
vaizdas į jūrą, o iš kitos pusės balkonų matyti visas Halifas
upės slėnis. Kaina prieinama.

3764 South Atlantic Ave., Daytona Beach, Fla. 32019, USA
Skambinti vakarais ir savaitgaliais (904) 761-5671 arba
Čikagoje (312) 425-7160.

Šv. Kazimiero - Lietuvos globėjo

ŠVENTĖ

Winnipege, Manitoboje, rengiama š.m. kovo 11, sekmadienį,
minint šio šventojo 500 metų mirties sukaktį

PROGRAMA:

10 v.r. Mišios, atnašaujamos arki-
vyskupijos kanclerio kunigo M. Moore,
Šv. Kazimiero šventovėje

11 v.r. Mišios, atnašaujamos J. E.
arkivyskupo A. Exnerio. Per abejas
Mišias giedos sol. V. Verikaitis, akom-
panuojamas muz. J. Govėdo

Po pamaldų – koncertas
parapijos salėje, kurio programą atliks
sol. V. Verikaitis ir akomp. J. Govėdas
iš Toronto; pietūs ir arkivyskupo A.
Exnerio žodis. Koncertas ir pietūs – \$20
asmeniui. Registruotis iki vasario 26 d.
Šventę rengia ir visus dalyvauti kviečia –
klebonas kun. J. Bertušius ir Šv. Kazimiero
parapijos komitetas

Otavos arkivyskupas J. A. PLOURDE, laikęs pamaldas tautinėm grupėm miesto bazilikoje 1984 m. sausio 8 d.
Kairėje — RIMA RADZIŪTĖ, dešinėje — RASA JURKUTĖ. Jos įteikė lietuvių dovanas Nuotr. J. V. Danio

Ottawa, Ontario

NAUJA VALDYBA.

1983 spalio
23 d. įvykusiame susirinkime, ne-
sutikus buvusiai valdybai tęsti
savo kadencijos antrus metus,
nebuvo galima išrinkti naujos
valdybos, nes nominacijų komi-
sija negalėjo surasti norinčių
kandidatuoti. Mažosiose apylin-
kėse tokia krizė ne naujiena, nors
Ottavoje jau gana daug metų nebu-
vo tokio atsitikimo, kad išrinkto-
ji revizijos komisija, kartu einan-
ti nominacijų komisijos parei-
gas, nesurastų pakankamai kandi-
datų. Rinkimus atidėjęs vienam
mėnesiui, susidarė reikiamas
skaičius kandidatų ir 1983 m. lap-
kričio 27 d. išrinkta nauja valdy-
ba: pirm. Juozas Danys, išd. Pet-
ras Jurgutis, sekr. Vytautas Tre-
čiokas, nariai — Vytautas Radzius
ir Gintautas Mitailas.

I parapijos-misijos komitetą
išrinkti: pirm. Kazimieras Gudžiū-
nas, sekr. Danutė Danienė, išd.
Kazė Povilonienė.

KALEDINĖ EGLUTĖ buvo su-
rengta gruodžio 18 d. Programą
atliko šeštadieninės mokyklos
mokiniai ir dainos vienetas „Ra-
munėlės“. Šeštadieninė mokykla
veikia su 8 mokiniais; mokyklos
vedėja yra Alė Paškevičienė, jai
padeda Rima Radziūtė, dirbanti
su jauniausiais. Pamaldas laikė
svečias iš Montrelio kun. Stasys
Kulbis, SJ.

NAUJU METU SUTIKIMĄ su-
ruošė apylinkės valdyba, nes šiais
metais atsirado pakankamas skai-
čius norinčių tokio bendro ren-
ginio. Sutikimas įvyko Kazės ir
Algio Povilonių sodyboje (Rich-
monde, apie 30 km nuo Otavos).
Pobūvio vaišių organizavimui va-
dovavo K. Povilonienė, N. Trečio-
kienė, A. Morkūnienė ir S. Dana-
tienė. Pobūvis vyko labai jaukio-
je ir linksmoje nuotaikoje, todėl
pradėta skirstytis tik 4 v.r. Svei-
kinimus ir linkėjimus išreiškė J. V.
Danys, apylinkės pirmininkas, ir
kun. dr. V. Skilandžiūnas, misi-
jos klebonas.

PRANEŠIMUS IŠ JAUNIMO
KONGRESO padarė Otavos atsto-
vės — Vida Balsevičiūtė ir Juli-
ja Mitailaitė. Otavos universiteto
studentės. Pradžioje perskaitė
laišką iš Lietuvos kongresui, ku-
rio mintys buvo sekamos viso
kongreso metu. Sklandžiai papasa-
kojo apie atidarymą Čikagoje,
stovyklą Oberlin kolegijoje, Ohio,
studijų dienas Trento universi-
tete, Ontario, atsilankymus To-
ronte, Otavoje ir Montrealyje.
Viskas labai patiko, bet labiau-
siai — studijų dienos Trento uni-
versitete dėl savo rimos ir pla-
ningos programos, galimumo ma-
žesniai skaičiuje susitikti su
atstovais iš įvairių kraštų. Bet
taip pat jausta, kad programa
Trente buvo perkrauta. Paskuti-
nėmis dienomis posėdžiai ir disku-
simų užtruko iki ankstyvo ryto.
Tuo tarpu Oberlin stovykloje pro-
gramos vykdymas buvo per laisvas.
Pranešėjos atsakė į keletą paklau-
simų ir smulkiau paaiškino rodo-
mas skaidres iš įvairių vietų. J.V.D.

Lietuviai tautybių pamaldose

OTTAWA, ONT. Jau antri
metai Otavos arkivyskupas J.
A. Plourde laikė tautybių pa-
maldas miesto bazilikoje 1984
m. sausio 8 d. Iš 19 Otavoje
esančių tautinių katalikų grupių
(keturiuos turį parapijas,
kitos tik misijas) pamaldose
aktyviai dalyvavo dešimt. Iš-
kilminguos arkivysk. Plourde
laikomoms pamaldoms asista-
vo 14 kunigų, jų tarpe ir kun.
dr. V. Skilandžiūnas, Otavos
lietuvių katalikų misijos kape-
lionas.

Pamoksle arkivyskupas vi-
sus sveikino kaip vieną šeimą.
Šios pamaldos rengiamos Tri-
jų karalių šventėje, taigi pri-
mena tą dieną, kai Kristus
pasveikinti atėjo žmonių atsto-
vai iš įvairių kraštų. Visi trokš-
tame ir siekiame taikos, bet
tai nereikia savo principų at-
sižadėjimo. Arkivyskupas pil-
nai įsitikinęs, kad pasaulio
likimas yra Aukščiausiojo, o

ne žmonių rankose. Priminė,
kad kai kurių dalyvių tėvų že-
mėje nėra pilnos laisvės savo
tikėjimui išpažinti.

Pamaldos praėjo iškilmingai
ir sklandžiai, buvo daug gie-
dama kartu visų 500 susirinku-
siųjų. Iškilus momentas buvo
tautybių atstovų (apsirengu-
sių tautiniais drabužiais) pro-
cesija, nešanti simbolines do-
vanas, kaip kad trys karaliai
atnešė Kristui į Betliejų.

Lietuvių misijos ir Bendruo-
menės simbolines dovanas
įteikė Rima Radziūtė ir Rasa
Jurkutė. Įteikta šventinė tau-
tinė juosta, knyga „Catholiques
de Lituanie“ ir adresas, kuriame
įrašyta, kad šiais metais
lietuviai švenčia 500 metų su-
kaktį nuo šv. Kazimiero, Lie-
tuvos globėjo, mirties, ir lais-
vame pasaulyje esantieji lietu-
viai melsis už pavergtus savo
seseris ir brolius Lietuvoje.
J.V. Danys

Rochester, New York

DAIL. A. TAMOŠAITIENĖS PA-
RODA. Balandžio 12-21 d.d. „Sib-
ley's Ward Gallery“, IV aukšte,
įvyks dail. Anastazijos Tamošai-
tienės kilmų, tautinių juostų ir
drabužių paroda. Globejas — „Sib-
ley's“ krautuvio bendrovė, viena
didžiausių Rochesterio mieste ir
jo priemiesčiuose. Čia bus išsta-
tyti įvairaus dydžio 25 lietuviškų
ornamentų kilimai, tautiniai dra-
bužiai ir juostos. Tai A. Tamošai-
tienės kūryba.

Atidarymas įvyks balandžio 12
d. vakare. Meninę programą atliks
taut. šokių grupės „Lazdynas“ šo-
kėjai, vadovaujami Jadvygos Re-
ginienės. O po to — „Sibley's“ vy-
nas ir kiti skanumynai bei lietu-
vių moterų tortai. Parodos metu
A. Tamošaitienė parodys juostų
audimo ir vėlykinių margučių da-
žymo meną.

Parodos organizatoriai ir glo-
bėjai — „Lazdyno“ komitetas:
pirm. Jadvyga Reginienė, nariai
— Juozas ir Liucija Laukaičiai,
Vytils Lelis, Marija Stankienė,
Vladė Sabalienė, mokyt. Birutė
Litvinienė ir Glorija Zlotkienė.
Reikia tikėtis, kad šią retą pa-
rodą pasistengs pamatyti ne tik
Rochesterio, bet ir apylinkės lie-
tuviai. VI. Sabalienė

Juno Beach, Florida

TORONTIEČIŲ KONCERTAS.
Sausio 7 d. Palm Beach Lietuvių
pensininkų klubas surengė kon-
certą, kurio programą atliko To-
ronto Lietuvių namų moterų dai-
nos sekstetas, vadovaujamas Da-
rijos Deksnytės. Tai buvo lietuviš-
kų dainų ir deklamacijų pynė, ku-
ri labai maloniai nuteikė klausy-
tojus. Kiekviena daina ir deklama-
cija buvo palydėta gausiais pojoi-

mais. Koncerte dalyvavo per 100
klausytojų. Koncertui pasibai-
gus, padėkos žodį tarė Lietuvių
pensininkų klubo vicepirm. V.
Jocas, o V. Garmienė įteikė dai-
nininkėms gėles. Sekstetą sudaro:
Ada Jucienė, Valė Siminkeviči-
enė, Aldona Jankaitienė, Laima
Maciūnienė, Aldona Skilandžiū-
nienė, Danutė Dargienė ir vado-
vė-pianistė Dariaj Deksnytė.

Mes visi šios kolonijos lietu-
viai reiškiamė joms didžią padė-
ką, nes turėjome progą pasigėrėti
ir pasidžiaugti šiuo gražiu kon-
certu. B. J.

St. Petersburg, Florida

„ŽIBINTO“ VAIDINIMAS, įvy-
kęs š.m. sausio 19 d. lietuvių klubi-
no salėje, gražiai pasisekė. Buvo
suvaizdinta A. Kairio 3 veiksmų ko-
medija „Testamentas“. Aktoriai
savo vaidmenis atliko gerai, ir
žiūrovai turėjo daug skanaus juo-
ko. Vaidino: E. Krassauskienė, Ir.
Kusinskienė, A. Kusinskis, A. Mu-
šūnienė, V. Račkauskas, St. Sta-
ponkienė, A. Ulbinas, S. Vaškienė
ir St. Vašys. Režisore Dalila
Mackialienė parodė daug pasi-
šventimo, repetacijoms atvykama
net iš Ormond Beach, kuris yra
rytiniame Floridos pakrastyje.

Pirmą kartą minėta A. Kairio
komedija St. Petersburge buvo
suvaizdinta 1983 m. gegužės 3 d. Be-
to, „Žibintas“ dalyvavo ir Čikago-
je VI-jame teatro festivalyje su
šiuo vaidinimu, kur aktorius A.
Ulbinas buvo apdovanotas žyme-
niu, o žiūrovai turėjo daug juoko.
S. J.

• Supažindinkite savo draugus
su „TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS“ — at-
siųskite dar jų neskaitantį adre-
sus. Jie gaus keletą numerių ne-
mokamai.

A+ POVILUI VINDAŠIUI

mirus,

jo žmoną EMILIJĄ, dukrą VIRGINIJĄ, sūnus — PAULIŲ
ir ALFONSA su šeimomis, seserį, brolius, kitus gimines
bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Paulina Šadauskaitė
Natalija Navickienė

Jungtinės Amerikos Valstybės

A+ JONUI VALAIČIUI

mirus,

jo dukrai ALDONAI, sūnams — JURGIUI ir JONUI su
šeimomis, seseriai MAGDELEI, broliui JUOZUI su
šeimomis ir a. a. brolio KAZIO šeimai reiškiamė gilią
užuojautą —

Vitalija Giriūnienė ir šeima

A+ VALENTINUI VALAIČIUI

mirus Lietuvoje,

jo brolius FELIKSĄ su šeima ir JONĄ Čikagoje bei
visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiu —

V. Grikielis

A+ VINCUI AUGAIČIUI

Lietuvoje mirus,

jo brolių PRANĄ su šeima, seserį ELZBIETĄ VALAN-
TIEJENĘ su vyru ir kitus artimuosius nuoširdžiai
užjaučiame —

Edita ir Edmundas Miliauskai

Po sunkios ligos mirus KĘSTUI DUMČIUI,

liūdesyje likusią žmoną ir šeimą, motiną, seseris —
BIRUTĘ ŠTONKIENĘ, GENOVAITĘ BREICHMANIE-
NĘ ir jų šeimoms, gimines bei artimuosius nuoširdžiai
užjaučiame —

Gr. J. Kažemėkai
su šeima

Mylimam broliui

A+ KĘSTUČIUI DUMČIUI

Amerikoje mirus,

Hamiltono „Gyvataro“ tautinių šokių vado-
vę bei mokytoją GENOVAITĘ BREICHMANIENĘ ir
visus gimines nuoširdžiai užjaučiame bei kartu
liūdimė —

Hamiltono „Gyvataro“ šokėjai
ir tėvų komitetas

A+ ALFONSUI SIMONAVIČIUI

mirus,

žmoną ELZĘ, sūnų ALGIŲ su šeima ir visus gimines
bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —
Toronto skautininkai ir
skautininkės

A+ ALFONSUI SIMONAVIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

giliame liūdesyje likusią žmoną skautininkę ELZĘ su
šeima ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu
liūdimė —

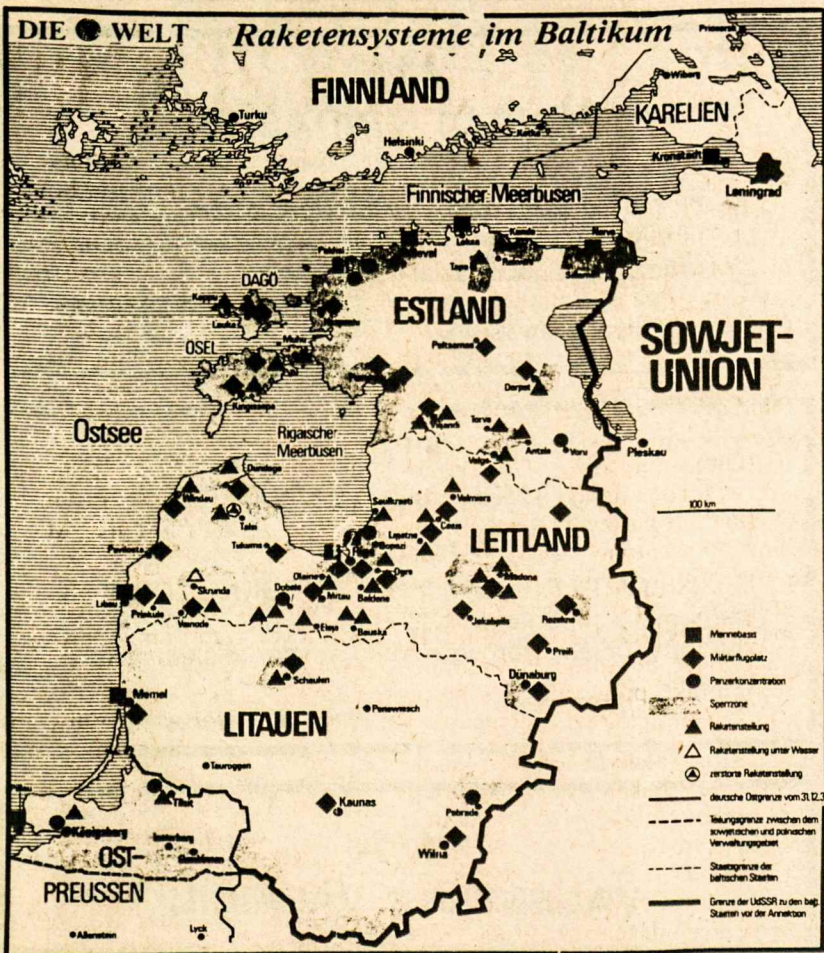
Toronto „Šatrijos“ tuntas

A+ ALFONSUI SIMONAVIČIUI

mirus,

žmonai ELZBIETAII, sūnui ALGIUI, marčiai
NIJOLEI ir jų artimiesiems reiškiu nuoširdžią
užuojautą —

J. Žaliaduonis

V. Vokietijos laikraštis "Die Welt" paskelbė šį žemėlapi, kuriame matyti Sov. Sąjungos išdėstytos raketos Baltijos kraštuose, orauosčiai, tankų bazės, uždraustos zonos. Raketos pažymėtos piramidiniu trikampiu

Aukos Tautos fondui Toronte

1983 metų aukotojų sąrašas 11 numeris

- \$2,000:** S. Povilenskis; **\$255:** A. Firavičius; **\$250:** dr. A. Šalkus, G. M. Šernas; **\$200:** Algirdas Banelis, A. a. S. Jagėla, Leonas Kirklis, R. Nemunas, dr. J. M. Uleckai; **\$150:** dr. G. B. Bijūnas, J. Margis, Al. Rūta; **\$125:** S. Savičius; **\$110:** P. Šturmas.
- \$100:** M. Abromaitis, K. Baltramaitis, G. D. Berius, V. J. Demikis, D. K. V. Endzelis, P. B. Jankauskas, E. Kelmelis, V. Lukas, B. Mackevičius, V. Melnykas, A. G. Pacevičius, A. R. Pacevičius, B. Pakštas, A. P. A. Poška, A. D. Piteris, J. Rukša, B. Sakalas, R. D. Sonda, H. Šiaurys, A. Urbonas, A. S. Viskontas.
- \$75:** Dr. Slivinskas; **\$60:** S. Barančiukas.
- \$50:** A. O. Anskis, E. Barakauskas, F. Barzdžius, B. D., P. Gaideilis, J. Gipsas, S. Girčienė, V. Janikaitis, J. Kablys, R. Karka, S. Kuzmickas, V. Lackus, J. N., A. J. Rinkūnai, B. Romeika, E. Vaičekas, V. Zakas.
- \$40:** B. Savickas; **\$30:** A. Artiekonis, A. V. Bajorinas, S. Gudaitis, V. Gudaitis, P. Guobys, O. Juodisius, E. A. Mačiulaitis, L. V. Morkūnas, S. Rukša, B. Sergautis, S. A. Šergalis, J. Usvaitas, B. Vitkus.
- \$25:** U. Bleizgienė, A. D. Dickson, J. Dičpetris, H. Duliūnas, V. Gumauskas, M. Kojelis, R. Kymanas, Aug. Kuolas, K. Lembergas, V. Matulevičius, G. Maurušaitis, O. Walter Mikšys, A. J. Raudys, K. P. Raudys, A. Remeikis, R. P. T., E. Spudas, V. Šadreika, Šililai, M. E. Zabulioniai.
- \$20:** L. Alekna, K. Augaitis, J. Bacevičius, F. Barauskas, K. V. Balsys, V. G. Balsys, V. D. Bigauskas, B. L., A. Bliūdžius, M. Briedikis, J. Budnikas, A. Čepaitis, V. G. Dyer, J. Gataveckas, P. Imbrasas, S. Jakubauskas, J. Juodikis, K. M. Juzumai, S. Jokūblynas, V. Karnilavičius, B. Kriaučiūnas, A. Kuolas, P. L. Lapinskas, J. Lelis, J. Mažeika, M. Meiliūnas, V. Nakrošius, J. Nešukaitis, J. Pažemeckas, D. Pettae, V. Pevcevičius, O. Reinart, B. Rickevičius, J. Sabaliauskas, P. Šimkus, P. Šernas, Šililai, F. Timukas, A. Vaičiūnas, A. Vaičiūnienė, A. Vasilauskas, V. Vaškėlis, M. Vitartaitė, A. Zalgėnas, A. Zarembaitė, M. Zubrickas.
- \$15:** V. Paulionis, L. M. Razgaitis, W. V. Ūsas; **\$10:** A. Arlauskas, S. Bekeris, J. Benetis, P. Butėnas, V. Butrimas, L. A. Čepas, L. Česėkienė, P. Čėčys, H. Chvedukas, J. B. Jonynas, S. Jurgelis, J. Krahule, Vl. A. Kazlauskas, Z. Kučinskas, E. Namikas ir Večerskienė, A. Neverauskas, K. Otto, A. Paškevičius, S. Prakupas, J. Riauba, T. Tarvydas; **\$5:** J. Zabulionis, M. Petronis; **\$1:** S. R.
- Institucijos — draugijos**
- \$400:** Toronto Lietuvių namai.
- \$300:** "Paramos" bankas; **\$200:** Priskėlimo parapijos bankas; **\$100:** Toronto Lietuvių namų vyrų būrelis.
- \$75:** Lietuvių Evang. Liut. Moterų dr. ja; **\$50:** Mažosios Lietuvos Moterų dr. ja, Medžiotų žukl. klubas "Tauras", "North Sylva Co. Ltd.", Toronto Lietuvių namų moterų būrelis; **\$30:** pranciškonai; **\$25:** "Old Country Shop"; **\$15:** SLA kuopa.
- Brampton-Bramalea, Ont.**
- \$100:** J. Paršeliūnas; **\$50:** Kl. Dailinda, J. M. Gudeliai, L. Leveckis; **\$25:** K. Kudirka.
- Brantford-Paris, Ont.**
- \$50:** J. S. Domeika; **\$30:** E. Jasin; **\$25:** S. Matulionis; **\$20:** E. Laukys.

Spaudos ir veiklos žmogus

ALFONSAS NAKAS

Sunkios ligos išvargintas, 1982 m. vasario 25 d. Niujorke mirė Vincas Rastenis.

Buvo gimęs 1905 m. sausio 16 d. Juozapinės viensėdyje, Salako-Dūkšto valsčiuje, Zarasų apskrityje. Mokėsi Utenos bei Panevėžio g-jose, o teisininko diplomą įgijo VDU, Kaune. Iš pat jaunystės idealistiškai nusiteikęs, veikė ateitininkuose, šaulių sąjungoje, blaivybės dr. jo. Pažiūrom keičiantis, tapęs tautininku, iškilo iki LTS generalinio sekretoriaus. Sovietams Lietuvą okupavus sumintas ir kalintas Vilniaus, Maskvos ir Kauno kalėjimuose.

Nepaįstantis visuomenininkas bei politikas ne tik Lietuvoje, bet ir emigravęs į Ameriką. Spaudoj reikšmis pradėjęs būdamas 20 metų, ilgainiui išsivystė į vieną pačių brandžiausių, stilingiausių žurnalistų. Rašydavo pavarde bei slapyvardžiais ir daugelį laikraščių. Kurį laiką redaktorė.

Tiek abstrakčių biografinių stambmenų. Daugiau jo veiklos faktų skaitytojas gali rasti LE ir EL tomuose, nors ten irgi surašyta tik pagrindiniai biografijos metmenys. Antrų jų mirties metinių proga norėčiau prisiminti tik vieną kitą velionies brovą, pastebėtą ar pajustą susitikimuose bei laiškuose.

Susipažinome prieš keliolika metų Taboro Farmoje, Santaros-Šviesos federacijos suvažiavime. Paskaitų ir kitokių programų metu Taboro Farmos salėje (daržinė, "barnė") iš pradžių atsitiktinai, paskui sąmoningai kartu susėdėdamas vakariniam šone, netoli scenelės, kurios papėdėje reikšėsi paskaitininkai. Iš mūsų vietų būdavo girdimas kiekvienas kalbėtojų žodis ausims ir magnetofonams. Be to, vienus iš profilio, kitus, galvas kiek pasukę, iš priešakio, matydavom visus dalyvius.

Ilgokai velionies varžydavau, ir tai tuomet, kai jis tylėdavo. Jo klasiškų brovų veide buvo toks nedingstantis sarkastiškas ar bent ironiškas šypsny. Jam ką dėstydamas, įrodinėdamas (o jis turėjo kantrybės klausyti, nepertraukdamas, iki pabaigsi) įsivaizduodavai, kad jis tavo nuomonę niekina. Vėliau įsitikinau, kad tariamasis šypsnyš tai tik iliuzija, kad tokia jo veido struktūra.

Visokių pertraukų metu S.-Š. suvažiavimuose iš velionies išgirdavau įdomių pastabų apie paskaitas, paskaitininkus, diskusijų dalyvius. Apie žmones kalbėdavo vaizdžiai, bet atsargiai, nepasakydamas per daug, ypač jei reikėdavo sakyti ką neigiamo. Ilgesni pašnekėsiai užsimegdavo valgykloje ir Taboro Farmos parko takuose. Tuomet prisiklausydavau ir okupuotos Lietuvos kultūrinių bei politinių naujienų, kurias jis eilutėse ir tarp eilučių išskaitydavo glėbiais gaunamuose iš Lietuvos laikraščiuose bei žurnaluose. Kai likdavom dviese, sužinodavau ir apie išėvių politinės veiklos užkulisius, ypač kas dedasi Niujorko veiksmuose.

Raštuose ir diskusijose velionis atidengdavo "tamsiąją mėnulio pusę", arba bent išdėstydavo trečiąją nuomonę. Unisonu šaukiantiems už ar prieš ką, blaiviais, gerai argumentuotais samprotavimais parodydavo, kad dar gali būti ir kitaip. Vieno S.-Š. suvažiavimo metu, paskaitai iškritus, jis pasisiūlė iš artimo aerodromo atvežti būsimų paskaitininkų porą ir pakvietė mane kartu važiuoti. Automobilėje ėmus diskutuoti Lietuvos periodikos kalbą, labai karštai ėmiau pulti ten visuotinai vartojamą svetimųjų pavardžių transkripciją. Keletu tik ką skaitytų pavyzdžių nurodžiau transkripcijos absurdiškumą. Maniau, kad už vairo sėdįs V. Rastenis man pritarė. Labai nustebau, kai, ramiai išklausęs ir dar patylėjęs, jis prašėko su contra argumentais. Nors mano nuomonės galutinai nesugriovė, bet ją gerokai aplamdė.

Paskutiniame ilgame laiške, rašytame 1980.II.5, su rūpesčiu aprašė ligos pradžią. Atsiliepdamas į pakartotiną raginimą rašyti atsiminimus,

teisinosi neturįs nieko pasakyti, ko kiti nerašė ar nežino. Antra vertus, "Akiračiuose" jo skiltis "Atodairis" kaip tik ir turį jo "atsiminimų pamušalą". Pastebėjo, kad "Atodairių" jau pradėjęs antrą šimtį. Paminėjo "Atodairių" gabalo, ruošiamo (1980 m.) kovo mėnesio numeriui, temą. Deja, nei kovo, nei net vasario "Akiračių" numeriuose "Atodairių" jau neberadom; veikiausiai velionis jų nebeprašė ar nebepasiuntė.

Eidamas su gyvenimu, V. Rastenis daug dėmesio skyrė jaunesniems žmonėms. Kai diduma vyresniųjų veikėjų bei rašto žmonių ir juos sekančių kartą žiūri su nepasitikėjimu, dažnai su pavydu, bijodami, kad nebūtų nustelbti, užgožti, nustumti, velionis veiklesniu jaunimu džiaugėsi, jam mielai talkino. Užtat daugelį metų jį ir matydavom S.-Š. suvažiavimuose ne vien kaip pasyvų stebėtoją, bet ir neretai kaip aktyvų programos dalyvį. Net ir programoj aktyviai nedalyvaudamas, jis būdavo rengėjų patarėjas, jų moralinis ramstis. Čia rašančiam ir keliems kitiems jaunesniems laikraštininkams irgi teikė moralinę paramą laiškais, o kartais ir gyvu žodžiu padiršindamas, patardamas, nuo neteisėgų puolimų gindamas.

Paskutinį kartą velionį mačiau 1981 m. liepos 18 d. rytą Woodhavene, jo namuose, sun-

A. a. Vincą Rasteni prisimenant

kaus ligonio patale. Tuomet jis jau nekalbėjo, ir buvo paralyžuota dešinė kūno pusė. Kai Emilija Rasteniene, šiek tiek paruošusi, mane į miegamąjį įvedė, pasitiko jo didelės, liūdnos akys. Sveikindamas ilgai laikiau jo šiltą kairę ranką, kurią jis nuo antklodės pakėlė. Rankoj dar buvo jėgos mano pirštus porą kartų spustelėti. Veidas pablogęs, bet nė trupučio nepasikeitęs, su tuo pačiu "šypsniu", kaip prieš metus, prieš dešimtmetį. Ponia Rasteniene vis mezgė pokalbį, vertė mane ką nors pasakoti, pati garsiai skaitė laiškus. Jo akys manęs nepalikė nė vienai sekunde. Jutau, kad ligonis turi pilną sąmonę, kad akimis nori kažką pasakyti, tik negalėjau perprasti ką. Už valandos su p. Rasteniene nuėjom į rūšį, ligonio lituanistinių lobių apžiūrėti, nes jų namuose lankiausi pirmą kartą. Grįžęs dar keliolika minučių sėdėjau prie lovos. Išėdamas kelis kartus švebeldžiau "iki pasimatymo", pats savo žodžiams netikėdamas ir jų gėdydamasis... Jam šioje žemėje buvo likę tik septyni mėnesiai ir viena savaitė.

Dveji metai pralėkė it akimirka. Gedėjimo laikas baigiasi. Kaži, ar ne metas jaunesniems velionies bendraminčiams sulasyti jo "Atodairis" ir daugybę kitų, bent išėvių joje išbarstytų raštų ir išleisti taip, kaip Juozo Brazaičio raštus išleido bičiuliai?

Velionis VINCAS RASTENIS Taboro Farmoje 1975 metais. Ten jis dalyvaudavo įvairiuose suvažiavimuose. Nuotr. A. Nako

Nuo 1971 metų daugiakultūriškumas daro pažangą dideliais žingsniais

KLAUSKITE EDI TOUSSAINTĄ.

Edžio Toussainto šokių grupė gastroliavo visoje Kanadoje ir buvo sutikta entuziastingais plojimais.

Ir kas tame žygyje nuostabaus? Eddy Toussaint, minėto sambūrio direktorius, yra uolus narys vienos tautinės grupės, kuri aktyviai prisideda prie kultūrinio Kanados augimo.

Daugiau informacijų teiraukitės artimiausioje valstybės sekretoriato įstaigoje arba rašykite:

Communications Directorate
Section "M"
Department of the Secretary of State
Ottawa K1A 0M5

Daugiakultūriškumas...
tai tikrovė!

This ad has been translated by "Tėviškos žiburiai"

Multiculturalism
Canada
Hon. David M. Collenette
Minister of State

Multiculturalisme
Canada
Hon. David M. Collenette
Ministre d'Etat

Canada

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Ką galvojame apie įvykius Lietuvoje?

Rašo Maironio mokyklos X skyriaus mokiniai

KOVOTOJAI UŽ ŽMOGAUS TEISES

Šiuo metu Lietuvoje yra labai daug žmonių, kurie trokšta stoti tiesos, teisingumo pusėje ir parodyti, kad galima įveikti bet kokio teroro baime.

Vienas tokių žmonių yra Vladas Lapienis, kuris taip rašo viename savo laiške: "... būnant kaliniu ar tremtiniu, ne tik nepaprasta, bet gražiausiai pasitarnauja dvasiniam atgimimui. Svarbu, kad galime kentėti ir aukotis, todėl džiaukimės ir būkime linksmi".

1980 m. gruodžio mėn. buvo nuteisti trys asmenys: Gintautas Iešmantas, Vytautas Skuodis ir Povilas Pečeliūnas už pogrindžio spaudos palaikymą. Teisme Iešmantas pasakė esąs dėkingas teismui, kad sudarė sąlygas ir davė jam galimybę viešai paskelbti savo pažiūras. Pečeliūno teismo metu jo sužadėtinė teismiesiems įteikė po gėlę. Už tai buvo suimta ir nubausta 7 dienų areštu. Skuodis išsiskyrė iš kitų tuo, kad buvo įsijungęs į grupinę rezistencinę veiklą.

Žinome kaip veikia Tikinčiųjų teisėms ginti komitetas, įsteigtas 1978 m. Nuo pat jo paskiriamas komiteto nariai yra persekiojami. Tačiau mane labiausiai jaudina tai, kad jaunimas kovoja. Peticiónų parašose ne kartą pasirodė jaunimo vardai. Vienas tokių buvo Julius Sasnauskas, kuris su savo draugais buvo išmestas iš gimnazijos dėl savo religinių ir tautinių įsitikinimų. Stasė Sipavičiūtė, geriausia mokinė savo grupėje medicinos mokykloje, negavo stipendijos vien dėl to, kad nestojo į komjaunimą. Ji nestojo todėl, kad ji yra tikinti. Sauliui Pulkauskui mokytoja nuo karklo nuplėšė grandinėle su kryželiu, nes jis atsisakė nusiimti.

Šie visi asmenys, net jaunimas ir vaikai, yra įsijungę į rezistencinę veiklą, nežiūrint persekiojimų pavojumui.

Violeta Dobilaite

PERSKAIČIUS SADŪNAITĖS LAIŠKUS

Gyvenimas Sibire nelinksmas, kaip sužinojau iš Nijolės Sadūnaitės laiško. Pavyzdžiui, ji rašo, kad negali grįžti namo net per atostogas. Aš to tikrai negalėčiau pakelti. Man būtų labai sunku būti atskirtai nuo savo tėvėlių ir draugų net keletą metų. Kai buvau ligoninėje, pasiilgau tėvelio ir mamos. Laukiau, kad jie ateitų su manimi pasikalbėti. Nijolė buvo ligoninėje visai viena. Ji buvo patenkinta ir buvo laiminga, kad slaugė atėjo su ja pakalbėti.

Savo laiškuose Nijolė pasakoja, kokiam kambary ji gyveno, kai buvo ištremta Sibire. Jos kambarys buvo labai mažas, tilpo lova, stalas, kėdė ir spintelė. Mano kambarys namuose yra penkis kartus didesnis! Jame yra daug daugiau baldų ir daiktų. Nijolė rašo, kad jai ir taip visko per daug, o aš vis noriu dar daugiau!

Kai Nijolė persikėlė iš bendrabučio gyventi pas vieną moterį, ji buvo labai smagu, nes ten buvo ramiau. Jos šeimininkė buvo maloni ir gera jai — kaip antra mama.

Iš Nijolės laiško matau, kaip ji tiki ir myli Dievą. Ji vis prašo, kad už ją melstųsi. Ji yra labai dėkinga visiems. Kiekvieno laiško pabaigoje ji linki Dievo palaimos ar baigia Dievo vardu.

Aš manau, kad Nijolė yra labai gabi ir drąsi moteris. Ji yra laiminga, nežiūrind kaip sunku gyventi.

Indrė Freimanaitė

ATEIZMAS MOKYKLOSE

Prieš trejus metus vienoje okupuotos Lietuvos vidurinėje mokykloje sienlaikraštį buvo paskelbtas ateistinio turinio straipsnis. Po kelių dienų atsirado kitas straipsnis, atsakantis į pirmąjį.

Ateistinio straipsnio autorius tvirtino, kad tikintieji tiki negalvodami. Dievas yra tik žmogaus fantazija. Žmogus

nori būti panašus į Dievą ir todėl jį sugalvoja. Religingi žmonės atskiria nuo kasdieninio gyvenimo ir praleidžia laiką meldamiesi bei save kankindami. Tai esąs beprasmiškas dalykas, ir jei visi taip darytų, žmonija nedarytų jokios pažangos. Autorius toliau pajuokia Dievą, kad jis siuntė savo sūnų, bet pats negalėjo ateiti žmonijos išgelbėti. Toliau jis sako, kad Dievas nėra net toks galingas, kad galėtų sustabdyti ligas ar sulaukyti mokslininkų išradimus, kurie ligas sustabdo. Straipsnis baigiamas mintimi, kad tikintieji yra silpni ir bejėgiai.

Antro straipsnio autorius nesutinka, kad tikėjimas su laiko žmonijos pažanga. Jis duoda visą eilę žymių pasaulio mokslininkų, kurie tiki ir garbina Dievą. Jis mini tūkstančius religingų žmonių, kurie praeityje ir dabar pasižymi dideliais žmonių gerovei ir net atiduoda savo gyvybę dėl kitų. Didieji mokslininkai ir rašytojai gerbė Dievą ir Kristų. Kristaus ideale jie rado meno, grožio ir harmonijos begalybę.

Religija išauklėja žmones skleisti geri. Krikščionybė vertina tuos žmones, kurie tobulai suderina savo asmenybę.

Kristus atėjo parodyti mums šviesą. Tačiau Dievas gerbia žmogaus autonomiją. Jis leidžia žmogui pasirinkti šviesą ar tamsą. Dievas duoda žmonėms kūrybines galias ir leidžia jas naudoti savo ir kitų gerovei.

Tikėjimas padeda žmonėms būti teisiems, dvasines vertybes statyti aukščiau už duoną ir pratina savarankiškai mąstyti, priešingai negu siūloama ateisto autoriaus.

Gailė Jonytė

TEVŲ PROTESTO LAIŠKAS

1982 m. balandžio 5 d. vienos mokyklos mokinių tėvai parašė protesto laišką vedėjai A. Petrošienei. Tėvai protestavo, kad jų vaikas buvo draudžiama eiti į šventovę. Sekmadienį mokykloje buvo įvairios programos su šokiais ir t.t., kad vaikai neitų į pamaldas. Mokytojos sekė vaikus, kurie ėjo į šventovę, o paskui juos terorizavo ir visai žemino. Tėvai savo laiške rašė, kad mokytojai neturi teisės klistis į privatų mokinių gyvenimą. Jie reikalavo, kad mokytojai nustotų vaikus mušti ir žeminti dėl jų tikėjimo.

Manau, kad šis yra labai geras būdas kovoti už tikėjimo laisvę. Kai mokykla pradeda kontroliuoti tikybinius reikalus, netrukus pradeda visą gyvenimą tvarkyti. Tokia kova yra reikšminga, nes turi įtakos visam kraštui. Vieną dieną Lietuva vėl taps nepriklausoma, nes yra žmonių, kurie kovoja už jos laisvę.

Zita Girklytė

ROBERTAS GRIGAS

Robertas Grigas yra vienas iš tų jaunų žmonių, kurie kovoja už savo tikėjimą ir už žmogaus teises. Jo tikėjimas buvo toks stiprus, kad jis nepasidavė rusams ir visiems perodė gerą pavyzdį. Grigas žinojo, kas jam atsitiks — jis bus kankinamas, mušamas ir kad rusai neduos jam ramybės. Bet jis nebijojo rusų nei jų grasinimų.

1982 m. gegužės 13 d. Robertas Grigas buvo pašauktas į sovietų kariuomenę. Prieš visus kareivius jis turėjo prisiiekti, kad paaukos savo gyvenimą partijai ir kariuomenei. Jis atsisakė tai daryti. Už tai sovietų kariuomenė jį visai persekiojo. Jis buvo nusiųstas į kelis kalėjimus. Ne tik jis pats kentėjo, bet ir jo šeima. Jo tėvas buvo sužeistas. Tačiau Robertas nesigailėjo. Jis parodė rusams, kaip reikia daug kentėti ir neprarasti vilties. Ir mes laisvajame pasaulyje tikime, kad vieng kartą Lietuva ir vėl bus laisva.

Robertas Grigas gali būti vadinamas kovotoju už žmo-

gaus teises, nes jis atsisakė vykdyti okupantų įsakymus.

Nijolė Bacevičiūtė

ŠILUVA

Šiluva yra mažas miestelis Žemaitijoje, kur laikomos ypatingos pamaldos ir kur žmonės susirenka melstis iš visos Lietuvos. Pagrindinė Šiluvos įdomybė yra šventovė bei garsus Marijos paveikslas. Šioje vietoje 1608 m. pasirodė Marija su kūdikėliu Jėzumi. Nuo to laiko ši vieta tapo garsia šventove. Ir dabar, nors rusai draudžia religiją, žmonės, net ir jaunimas, visokiais būdais stengiasi nuvykti į Šiluvą. Komunistai juos stabdo. Jie bijo procesijų ir maldų. Jie nenori, kad lietuviai turėtų tikėjimo laisvę, nes tada komunistų valdžia gali prarasti savo galią Lietuvoje. KGB saugo visus kelius į Šiluvą, stabdo ir klausinėja keliaujančius. Dauguma žmonių to nepaiso, tačiau lietuviai neturi kam pasiskųsti, nes komunistų valdžia visa tai nerūpi. Tik lietuviai visame laisvajame pasaulyje gali kelti savo balsą prieš neteisybę Lietuvoje.

Julius Sinkevičius

Varna

Už lango šakos siūbuoja nuo šalto vėjo lauke, medis palihkęs varguolis — kada jis parvirs, nežinia.

Iš kur tai atskridusi varna nutipė ant jo viršūnės sausos ir sparnais suplasnojusi kvarkšėjo be paliovos.

Senoliai man sakė, spėjo, jei varna kvarkšės prie namų — paskutinė valanda kam nors atėjo saugokis burtų senų...

Čia laukti laiko nebuvo, reikėjo galvoti, daryti skubiai, jei kas nelaimės dar nepakliuvo apsaugotį jį reikia guvati.

Pražilęs senelis pasiremdams skubėjo.

žiūrėdams į medžio viršūnę, šakas, jis rankose lazda turėjo — ar varna jo mintį supras...

"Gana tau kvarkšėti po langu, lėki toliau ant kitų namų, nedrumski mums gyvenimą brangų,

visiems čia gyvent malonu."

Jis lazda metė, skubiai užsimojęs į medžio viršūnę aukštai, varna nuskrido suplasnojus, bet jis paslydo, parkrito mirtinai...

R. Stepulaitis

PASAKA

Seka, seka pasaką
Pirkioje mama
Apie laumę, raganą,
Apie vėtrą, siaučiančią miške.

Apie kanklių šalį,
Apsigaubusią rūkais,
Apie žilvičius
Plačiais pabaliais.

Ten, kur jūra plukdo
Žilvino putas,
Kur Kastytis meta
Tinklus į marias,

Ten vanagai vis pina
Gintaro lizdus,
Ten žiogai šokdina
Varles ir sliekus.

Klėtyse ten gauda
Voratinkliai vabzdžius,
Upėse ten plaukia
Ne vanduo, o medus.

Miškuose ten dygsta
Neregėti žiedai,
Laukuose ten skraido
Negirdėti garsai.

Kurmiai ten stato
Aukšines pilis,
Tenai naktį — diena,
O dieną — naktis.

Murkia, murkia katinėlis —
Pasaka baigta.
Jau vaikučiai miega —
Gulk ir tu šalia.

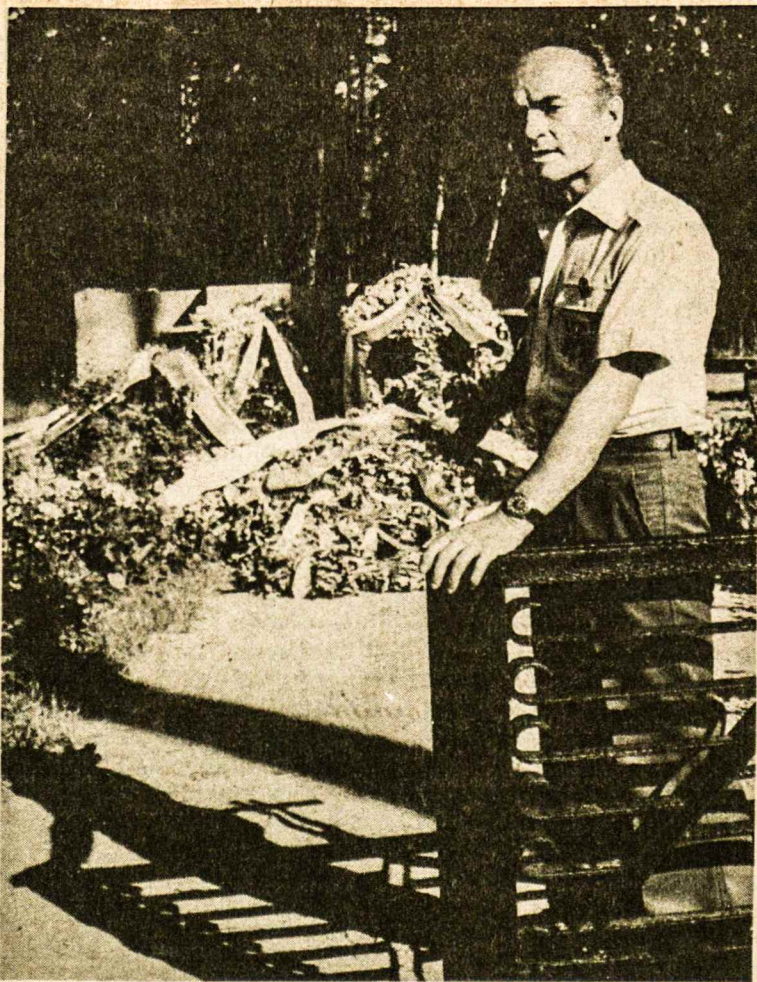
Rita Geringienė

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

JULIUS SANVAITIS prie Dariaus-Girėno paminklo Pšcelnike, Lenkijoje. Jam patikėta šių lakūnų paminklo ir visos aplinkos priežiūra

Norvegų filmas "Kamilla"

ALGIRDAS GUSTAITIS

Filmuota vakarinėje Norvegijos dalyje, netoli Oslo, Bergen miestelyje. Batsiuvių šeima susikivirčia su skalbėju šeima. Skalbėja susimeta su batsiuviu, o batsiuviene, slap- tai pasiglemžusi vyro sutau- pytus geresniam gyvenimui pi- nigus, ima pirkinėti neįpras- tus drabužius, puošmenis.

Batsiuvio dukrelė, septynių metų Kamilla, viską stebi. Ge- rų pavyzdžių neturi, bando meilikaus su panašaus am- žiaus berniuku, verčia ją bu- čiuoti, nors jis nenori. Pasi- grubusi patefoną pabėga, mie- ga tarpžoliuose. Tėvas suran- da, parsiveda, bet vėl berniai, stumdymasis su grįžusia žmo- na. Kamilla paima paslėptus pinigų, susikiša į kelnaites, ir dideliu kirviu išdaužo tėvo dirbtuvės langą. Tokia paba- ja.

Filmas ne gyvenimiškas, be naujumo. Įveliami amerikie- čių jūrininkai (1948 m.), nors filmas pagamintas 1981 ir tik 1983 m. pabaigoje atvežtas į Los Angeles.

"Kamilla" įdomus filmavimo, režisūros paprastumu, nesku- bebimu, atmintinų gabalėlių nutraukimu. Yra nesugadintos nuotakos, vaizdų, nors filmo pagrindas neturi moralo. Mer- gaitės pasimetimas, linkimas į pasileidimą siejasi su griū- vančia šeima. Keistas vaidmuo duotas mergaitei, kuri yra fi- lmo autorės ir jame vaidinan- čios aktorės duktė, Abu vai-

Aukojo "Tėviškos Žiburiams"

\$93: V. Ručys; \$5: B. Misius; \$54: S. Timosienė; \$50: Sofija Gečienė; \$31: A. Baliukonis; \$30: I. Žemaitienė.

\$25: Dr. Gražina ir Joe Szabo, KLM moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius, V. Baubinas, Adelė Stulgienė, E. T. Šiurnos.

\$20: V. Dailydė, Apolinaras Sakus, A. Ramanauskienė, Karolis ir Irena Penthor, A. Vibrys, Juno (Fla.) N. Metų sutikimo komitetas per Aldoną Bilūnienę, dr. Alber- tas Aviza.

\$15: Kun. dr. V. Skilandžiūnas, Albinas Gačionis; \$12: A. Dziako- gas; \$11: M. Kuzavas, Vyt. Lum- bias; \$10: K. Graudienė, Jonas ir Birutė Kazlauskai, A. Ozinskienė, V. K. Dailydė, K. Žutautas, J. Arci- mavičius; \$6: Paulius Sutkaitis, B. Kavaliauskas, Juozas Saka- las; \$5: Liudas Rudzevičius, Ka- zys Zauka, kun. J. Vaškys, OFM; \$4: A. Endrikaitis, J. Tamošiūnas, V. Semaška; \$3: Jonas Nešukaitis, Juozas Grauzinis; \$2.50: K. Žilvi- tis; \$2: Leo Narkevičius; \$1: Juo- zas Barysas, T. Anderson, Kazys Kaminskis.

Remėjo prenumeras atsuntė:

\$40: Brunonas Laučys, Pranas Pargauskas; \$35: V. Kazlauskas, Juozas Jakubauskas; \$30: K. Čin- čikas, J. Olšauskas, M. Lescinskas, A. Baltrūnas, V. Sakas, Stasys Santvaras, J. Usvaltas; \$29: M. Adomavičienė.

\$25: A. Knystautienė, C. A. Januškevičius, Viktoras Jokūbaitis, F. Jasienė, Albina Čepienienė, M. Kalasonova, P. Kariūnas, S. Got- ceitienė, Liudas Rudzevičius, Jo- nas Karaliūnas, J. Demikis, Vla- das Blinstrubas, kun. B. Jurksas, dr. A. Matukas, B. Misius, A. Pili- pavičius, E. Žulienė, Neris Niel- son (Mrs.), V. Naruševičius, Vin- cas Trumpa, K. Stulpinas, Walde-

kai įdomūs. Filmas netinka vaikams.

Spaudos konferencijoje da- lyvavo mažoji Kamilla, kalban- ti tik norvegiškai. Pavardė — Nina Knapskog. Motina ir rankraščio autorė — Vibeke Lokkeberg. Ji atsakinėjo į klausimus, daugiausia pasa- kojo. Jos vyras Terje Kristian- sen — filmo direktorius.

"Kamilla" filmuota 16 mm kamera, vėlav viskas perves- ta į 35 mm. Tai darė iš da- lies taupumo sumetimais, bet svarbiausia — norėjo filmui duoti neryškumą, lyg švelnio- mis miglomis aptrauktą. Fil- mas ekrane truko 100 minučių.

Filmas — norvegų kalba, su angliškais įrašais. Jis lai- mėjo pirmą premiją Norvegi- joje. Rodytas daugelyje pir- maėlių filminių festivalių, sulaukęs šiltų kritikos atsi- liepimų.

Norvegija per metus pagami- na 3 ar 4 filmus, kiek doku- mentinių. Rankraščiai įteikia- mi vyriausybės įstaigai, kuri parenka priimtinus ir finan- suoja. Norvegija turi apie 450 kino teatrų. Pirmiausia vyriausybė stengiasi atgauti įdėtus pinigus, o kas lieka, gali pa- siimti filmo autoriai, artistai. Iki šiol jie dar negavę pajamų, bet išlaidos padengtos.

Norvegija turi vieną filmams skirtą žurnalą, išleidžiamą kas trys mėnesiai. Valstybė- je tėra vienas televizijos ka- nalas. Programas duoda po penkias valandas į dieną, sa- vaitgaliais — ilgiau.

mar Schwarz, V. Timosenko, B. Sriubickis, Aleksas Andriulis, Antanas Bardžius, Petras Bal- čius, V. Naras, R. Namikas, M. Zlo- nis, Ilona Maziliauskienė, S. Dzi- kas, S. Radvilienė, Joana Budni- kienė, Stasys Latviūnas, Irena Joerg, Pr. Kisieliene, C. A. Januš- kevičius, kun. Juozas Pragubic- kas, Vincas Mamaitis, Adelė Stul- gienė, A. Vibrys, kun. Jonas De- dinas, kun. Vaclovas Stankūnas, L. Bajoraitienė, gi staliukų lote- rija — M. Borusienė. Taip pat tal- kino Mrs. K. Kontrimas, o prie ba- ro — J. Deveikis. Staliukus lote- rija paruošė S. Kanopienė. Medžio- tojai svečiai ir klubo nariai at- davė dalį nušautų žvėrelių šiam baliui. Kai kurie klubo nariai tal- kino šiam renginiui, tačiau jie pa- silieka nežinomaisiais. A. P.

Hamilton, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

nė su savo vyru Andrium net atsi- sakė normalaus atlyginimo ir pa- ruošė balius vakariene. Jai talti- no G. Agurkienė, K. Gelžinienė, P. Krivickienė, A. Beržaitienė ir A. Pranckūnienė. Staliukus auko- jo: P. Armonas, Concession garžo savininkas; A. Šilinskis, Enter- prise Ltd. ir J. Rybaitis. D. Bobi- nienė iškepė puikių tortų. Bilie- tų pardavimu prie kasos rūpinosi E. Bajoraitienė, gi staliukų lote- rija — M. Borusienė. Taip pat tal- kino Mrs. K. Kontrimas, o prie ba- ro — J. Deveikis. Staliukus lote- rija paruošė S. Kanopienė. Medžio- tojai svečiai ir klubo nariai at- davė dalį nušautų žvėrelių šiam baliui. Kai kurie klubo nariai tal- kino šiam renginiui, tačiau jie pa- silieka nežinomaisiais. A. P.

BALTIC TOURS OBERAMMERGAU 1984

11 dienų BAVARIJA, AUSTRIJA IR KALNAI

Kelionė A-1: gegužės 19-29 \$1,549
Aplankysime: Miuncheną, Spitzingsee, Zalcburgą, Vieną, Insbruką ir Kristaus kančios vaidinimą Oberammergau vietovėje

10 dienų PILYS, KATEDROS IR REINAS

Kelionė B-2: birželio 30 — liepos 9 \$1,579
Keliausime: Reino upe per Ruedesheimą, Heidelbergą, Viurzburgą, Niurnbergą, Rotenburgą, Zalcburgą, Miuncheną ir Kristaus kančios vaidinimą Oberammer- gau vietovėje.

5 dienos ILGUJŲ SAVAITGALIŲ KELIONĖS

Jei keliausite po Europą arba baigsite lietuvių išvyką Frankfurte, galėsite pasinaudoti galimybe per tris ilguosius savaitgalius vykti į Miuncheną ir Kristaus kančios vaidinimą Oberammergau vietovėje.
Kelionė D-5: birželio 22-26; kelionė D-6: liepos 20-24; kelionė D-7: rugpjūčio 17-21 \$439
Nakvosime dvi naktis Oberammergau ir dvi naktis Miunchene.
Visos kelionės — "Lufthansa" lėktuvais iš JFK ir Bostono. Kainos — JAV doleriais.

Dėl brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreiptis į

Baltic Tours

293 Auburn St.

Newton, MA 02166, USA

Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

1984 METŲ KELIONĖS LIETUVON

9-18 dienų kelionės, įskaitant 11 dienų Lietuvoje

Išvykstama iš Montrealio

Speciali 13 dienų kelionė — 11 naktų Lietuvoje (Du pilni savaitgaliai su giminėmis ir draugais).

Kelionė 314: kovo 14 — kovo 26 \$1,295
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

9 dienos LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 427: balandžio 27 — gegužės 5 \$1,225
Kelionė 511: gegužės 11 — gegužės 19 \$1,325
Šešios dienos Vilniuje, 1 diena Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

10 dienų LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 917: rugsėjo 17 — rugsėjo 26 \$1,355
Šešios dienos Vilniuje, dvi dienos Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

12 dienų LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 507: gegužės 7 — gegužės 18 \$1,385
Kelionė 604: birželio 4 — birželio 15 \$1,551
Kelionė 101: spalio 1 — spalio 12 \$1,385
Šešios dienos Vilniuje, dvi — Maskvoje, dvi — Leningrade, viena — Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

KELIONĖS IŠ JFK IR BOSTONO

18 dienų Kelionė 710B: liepos 10 — liepos 27 \$1,999
Kelionė 814B: rugpjūčio 14 — rugpjūčio 31 \$1,999
Vienuolika dienų Lietuvoje, dvi — Maskvoje, dvi — Leningrade, dvi — Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš JFK

17 dienų LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 508B: gegužės 8 — gegužės 24 \$1,769
Kelionė 612B: birželio 12 — birželio 28 \$1,899
Kelionė 918B: rugsėjo 18 — spalio 4 \$1,829
Šešios dienos Vilniuje, keturios — Rygoje, trys — Varšuvoje, viena — Frankfurte
"Lufthansos" lėktuvais iš JFK ir Bostono

13 dienų LIETUVA, RUSIJA IR ITALIJA

Kelionė 429: balandžio 29 — gegužės 11 ... \$1,699
Penkios dienos Vilniuje, penkios — Romoje, dvi — Maskvoje
"Alitalia" lėktuvais iš JFK

12 dienų LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 500A: gegužės 8 — gegužės 19 \$1,379
*Kelionė 612A: birželio 12 — birželio 23 \$1,649
*Kelionė 710: liepos 10 — liepos 21 \$1,649
Kelionė 807: rugpjūčio 7 — rugpjūčio 18 \$1,649
Kelionė 918A: rugsėjo 18 — rugsėjo 29 \$1,489
Šešios dienos Vilniuje, dvi — Maskvoje, viena — Frankfurte
"Lufthansos" lėktuvais iš JFK ir Bostono
Oberammergau ir Miunchenas (pasirinkinta penkių dienų kelionė) \$439

12 dienų LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 710A: liepos 10 — liepos 21 \$1,639
Kelionė 814A: rugpjūčio 14 — rugpjūčio 25 \$1,639
Kelionė 904: rugsėjo 4 — rugsėjo 15 \$1,639
Šešios dienos Vilniuje, trys — Maskvoje, dvi — Leningrade, viena — Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš JFK

11 dienų LIETUVA IR LENKIJA

Kelionė 925: rugsėjo 25 — spalio 5 \$1,279
Šešios dienos Vilniuje, trys — Varšuvoje
"Alitalia" lėktuvais iš JFK

Dėl brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės į

Baltic Tours

293 Auburn St.</

SKAITYTOJAI PASISAKO

"SPAUDOS DEZERTYRAI"

"TŽ" 1984 m. 4 nr. vedamajame skundžiamasi, kad kai kurie skaitytojai ir spaudos bendradarbiai pasišalina iš "kovos lauko" dėl įvairių priežasčių. Tos "ligos" priežastys yra įvairios, dažniausiai menkos, net vaikiškos, kaip nutraukimas laikraščio prenumeratos dėl kokio menkio. Reikia pripažinti, kad kai kur ir redaktoriai nusikalsta, pritrūkė kantrybės, atbaidydami rašančių, ypač pradėjantį.

Teisingai "TŽ" rašoma: "Mūsų spauda laikosi savanorių deka. Dėl to ji yra gabi, ištvėringa, nežiurint sunkių sąlygų". Tai neginčijama tiesa. Kitos daug gausnės tautinės mažumos, kaip lenkai, stebisi, kad lietuviškoji spauda yra tokia gausi bendradarbiais ir leidiniais.

Lietuviškos spaudos leidyba išsivijusi yra daugiausia dvasiškų rankose. Tai ryškiai jaučiama ir leidinių turinyje. Religinė tema neturėtų nuolat pirmuoti. Reikėtų nemažesnį dėmesį skirti ir tautiniam susipratimui bei auklėjimui.

Lietuviškoji išsivijusi spauda, nežiūrint keleto "dezertyrų", vis dėlto išsilaiko iš prenumeratorių, savanorių spaudos darbuotojų ir, svarbiausia, iš geradarių tautiečių aukų. Tai pasigėrėtinas reiškinys.

Lietuviškos spaudos platinimui yra reikalinga tautiečių, ypač spaudos darbuotojų, talka. Reikia steigti spaudos remėjų būrelius, kurie savanoriškai įieškotų naujų būdų lietuviškai spaudai platinti. Reikėtų, kad prie kiekvieno dienos parengimo būtų gerai parinktoje vietoje "spaudos stalas", kur priimtų naujas prenumeras, mokėstų už prenumeratą, skelbimus, užuojautos ir aukas spaudai. Tas "stalas" palengvintų daugeliui tautiečių sutvarkyti jų "vargus", surištus su spauda.

Stepas Varanka

"WAR CRIMINAL ON TRIAL"

Tokiu pavadinimu pasirodė knyga kai kuriuose knygynuose prieš 1983 m. Kalėdas. Jos autorius — Sol Littman, dirbantis CBC, Toronto. Knygoje nagrinėjamas A. H. Raucos vaidmuo ir lietuvių dalyvavimas Kauno žydų naikinime.

Vienas skyrius (6) "Pogromas" aprašo, kaip kauniečiai, įžgyjavus vokiečių kariuomenei, žudė žydus. Buvę nužudyti apie 3.500 žydų. Žurnalistas Jonas Klimaitis sudaręs laikinąją vyriausybę ir pats vadovavęs akcijai prieš žydus. Adv. E. Goldbergas kreipėsi į Jurgį Bobelį, partizanų vadą, kad sustabdytų žudynes, bet pastarasis atsakė, kad tas dalykas nė jo galioje. Tada jis nuėjęs

pas J. Vileišį, buvusį Kauno būrimestrą. Tas jam pasakęs vaikina turi "a bit of fun". Adv. E. Goldbergas pranešęs žydų bendruomenei, kad jie iš lietuvių nelauktų jokios pagalbos.

Vokiečiai apie Lietuvus nepriklausomybę nenorėjo nieko girdėti. Kazi Škirpą ir Rapolą Skipitį, kurie pabėgę į Berlyną ir iš ten vadovavę Lietuvii Frontui, laikė namų arešte.

Kituose skyriuose lietuviai minimi kaip vokiečių pagalbiniai daliniai. Pagal S. Littmano išvadas, lietuviams antisemitizmas esąs "endemiskas" (būdingas).

Pats A. H. Rauca gimęs Triebe, Saksonijoje. Jo tėvas atvykęs iš Austrijos, o proseneliai gyvenę Bohemijoje.

Kiek ten tiesos, gali pasakyti tie, kurie savo akimis matė tu dienų įvykius. Knyga didelio formato, kietais viršeliais, kaina \$17.95.

R. Bulovas

AR KOVOSIME DEL NAIKINAMŲ SEKMADIENŲ?

Juodoji ranka (šio pasaulio modernizuotojai) beveik sunaikino visa, kas europietiška šiame žemyne. Panašūs reiškiniai pastebimi ir pačioje Europoje, net nekommunistiškoje pusėje, bet Š. Amerika yra žymiai "pažangesnė" tuo atžvilgiu. Krikščionių religija taip pat, pasirodo, kažkam užkliuvo. Vos prasidėjus naujiems metams, pradėta smarkiai atakuoti krikščionių sekmadienius ne tik privačiai, bet ir spaudoje, ir radijo programose. Jau siekiama Toronte praversti įstatymą tuo reikalu.

Prieš porą metų ta tema jau plačiai buvo kalbama tarp prekybinių ir kitų kanadiečių, kurie sekmadienių nesvenčia. Kai jokios reakcijos nesusilaukė pačioje pradžioje, šiemet jau visai atvirai išėjo į kovą prieš sekmadienius. Sekmadieniais prekybininkai duoda būdingą patarimą krikščionims: jie gali anksti rytą nueiti į šventovę, o paskui į darbą arba į parduotuves. Ir taip paprastai šis painus klausimas išspręstas, aišku, mūsų nenaudai.

Jau aiškiai matosi, kad sekmadieniai gali būti panaikinti arba sugadinti (jei reikės dirbti sekmadieniais), o iš krikščionių organizacijų jaučiama tik labai menka opozicija. Kai bus priimtas įstatymas, bus daug sunkiau kovoti. Ar nebūtų veiksmingiau jungtis su kitomis krikščionių organizacijomis bendrai kovai išgelbėti mūsų mielus ir reikalingus sekmadienius? Idomu ar lietuviai tuo domisi? Skait.

PARAMA SPAUDAI

Šiais metais mudu su žmona turime mudvieni reikšmingą sukaktį: kovo 19 d. sueina 35 metai mūsų vedybinio gyvenimo. Ta proga, dėkodami Aukščiausiam už mūsų suteiktą ligi šiol globą, skubame pasiūlyti Jums spaustuvės mašinų vajeus izdui papildyti \$500 čeki, nes bijome, kad sukaktį švenčiant tie pinigai kartais nepakliūtų į multimilijonierių-likerio gamintojų kišenes. Nutarėm apsieiti su "arbatos puoduku", kaip mūsų kaimynai anglai daro.

Mieliems "Tėviškės žiburiams" nuoširdžiai linkime dar ilgai ir sėkmingai galvinti mummyse tą brangų, tačiau jau bėgstantį lietuvišką žodį.

S. ir J. Paketurai,
West Lorne, Ont.

LAUKIAMAS LAIKRAŠTIS

Sveikinimai ir linkėjimai 1984 metams. Kartu siunčiu prenumeratą \$19.00 už 1984 metus. Labai laukiamas, įdomus ir puošnus laikraštis. Jūs, kanadiečiai, žymiai pralenkė seną amerikiečių lietuvių spaudą savo kokybe, ypač kalėdiniais sveikinimais.

B. Balčiūnaitė,
Čikaga

KALĖDINIŲ NUMERIS

"TŽ" 1983 m. gruodžio 22 d. laida ypatingai turtinga ir įdomi. Stebiosi, iš kur tiek gražių, įvairių kalėdinių paveikslukų — kiekvienam sveikinimui skirtingos meiškos raidės ir paveikslukai. Juk tai didelis darbas! Labai džiugu.

Eugenija Šajukaitė-Dordopolo,
Bostonas, Mass.

GAUNU PAVELUOTAI

Ačiū už laikraštį. Nors ir pavėluotai, bet gatau. Esu patenkinta, nes randu daug įdomių straipsnių, liečiančių lietuvių reikalus. Linkiu "TŽ" ir toliau sėkmingai šviesti lietuviškai visuomenei ne tik Kanadoje, bet ir visame plačiame pasaulyje.

E. Juciūte,
So. Boston, MA

KANADOS PAŠTAS

Siunčiu \$20 už Jūsų redaguojamą "Tėviškės žiburius" ir prašau nenutraukti prenumeros — nesinori skirtis su laikraščiu, nors ateina tik po 6-8 savaitę. Labai gaila, kad taip yra.

A. Staliois,
Port Coquitlam, B. C.

Penkiolikai metų prabėgus

1969 metų vasario 10 dieną mirė a.a. Jonas Kardelis

Apvalūs skaičiai sudaro progą prisiminti amžinybės iškeiliavusius. Kanados lietuvių gyvenime po II D. karo iškilo ypač du žymūnai — dr. Adolfas Šapoka ir Jonas Kardelis. Jie du stovėjo lietuviškosios spaudos ir kartu veiklos prieškalyje. Dr. A. Šapoka mirė prieš 23 metus, o J. Kardelis — prieš 15 metų. Už poros metų specialiai prisiminsime dr. A. Šapoką 25-tųjų mirties metinių progą, o šiuo atveju žvilgtelkime į J. Kardelį.

Pastarasis Kanadoje išgyveno 21 metus, visą laiką aktyviai dalyvaudamas lietuviškajame gyvenime. Atvyko jis Kanadon jau kaip subrendęs veikėjas, pažinęs okupacinį gyvenimą Lietuvoje ir caro, ir kaizerio valdžioje, aktyviai dalyvavęs nepriklausomos Lietuvos atstatyme, jos valdyme, politinio gyvenimo formavime. Būdamas veržlios prigimties, visą laiką stovėjo pirmose eilėse kaip politikas, kultūrininkas, visuomenės veikėjas, spaudos žmogus. Išrinktas į Lietuvos seimą kaip valstiečių liaudininkų partijos atstovas, pamėgo politiką ir iš jos nesitraukė net ir tada, kai seimo nebebuvo. Visą laiką sukinėjosi politinėse viršūnėse, ypač opozicijos eilėse, būdamas valstiečių liaudininkų partijos centrinio komiteto nariu ir vyriausiu dienraščio "Lietuvos žinios" redaktoriu.

Nesvetima jam buvo ir kultūrinė veikla. Domėjosi ypač muzika ir teatru. Jaunystėje vadovavo chorams, o įsijungęs į kultūrinę veiklą Kaune garsėjo kaip teatro ir muzikos kritikas, rašęs daugiausia savo redaguojamoje "Lietuvos žiniose".

Bene plačiausiai J. Kardelis buvo žinomas nepriklausomoje Lietuvoje kaip žurnalistas bei redaktorius, galėjęs stipriai reikštis savo straipsniais ir autoritetinio režimo laikais, ir pogrindžio spaudoje vokiečių laikais.

Besibaigiantis II D. karas nutraukė visą J. Kardelio veiklą Lietuvoje. Kai 1944 m. sovietinės armijos antrą kartą artėjo prie Lietuvos sienos, jis pasuko į Vakarus. Pamatęs, kad Vokietijoje bus galima prisiglausti, grįžo Lietuvon ir drauge su žmona operos soliste Elzbieta Kardeliene atvyko į Vokietijos Freiburgą, kur jau rado gana gausų tautiečių būrį. Vėliau persikėlė į Detmoldą, kur redagavo "Lietuvių žodį" ir aktyviai dalyvavo kultūrinėje veikloje.

Tai buvo stovyklinio gyvenimo laikotarpis, kuris nežadėjo nieko pastovaus. Kai stovyklininkai ėmė keltis užjūrį, p.p. Kardeliai 1948 m. atvyko Kanadon ir apsigyveno Montrealyje. Čia J. Kardelis rado pastovią dirvą savo veiklai. Būdamas aktyvus žmogumi, J. Kardelis pasinėrė į naujosios lietuvių ateivijos gyvenimo formavimą. Jam rūpėjo lietuviškos parapijos, organizacijos, kultūrinė bei visuomeninė veikla. Jau esama senųjų ateivių organizacinė struktūra netiko naujai ir gausiai ateivių bangai. Reikėjo naujų formų, galinčių jungti visus Kanados lietuvius. Bet tai nebuvo lengvas uždavinys. Ir kol buvo surasta nauja organizacinė struktūra, patenkinanti visus ar bent daugumą, teko gerokai pavargti ir pasiginčyti. J. Kardelis, būdamas savitrašio "Nepriklausoma Lietuva" redaktoriu, vadovavo vienai pusei, o dr. A. Šapoka, kaip "Tėviškės žiburio" redaktorius — kitai. Laimei, buvo rasta bendra kalba, ir Kanados lietuvių susibūrė į Kanados lietuvių Bendruomenę.

A. a. JONAS KARDELIS, žurnalistas, redaktorius ir visuomenės veikėjas, miręs Montrealyje prieš 15 metų

Nuopelnai už bendro kelio suradimą priklauso ištisai eilei asmenų, tačiau jų tarpe J. Kardelio balsas buvo svarus. Jei pradžioje jo laikysena linko daugiau į vieną pusę, tai vėliau ji tapo visus vienijanti, bendruomeninė. Savo autoritetu jis ne kartą gynė bendrąją kelią nuo įvairių priekaištų. Santykiuose su žmonėmis buvo socialus, dėsnietiškas, tolerantiškas, kantrus. Sunkiose valandose drąsindavo veikėjas nenuleisti rankų, nuolat skatindavo lietuviškąjį darbą, kuriam pats buvo atsidavęs visa širdimi.

Penkioliktųjų mirties metinių progą prisimename Vėlinių, kaip ryžtingą kovotoją, kuriam Lietuva ir jos išsivija buvo pagrindinis rūpestis.

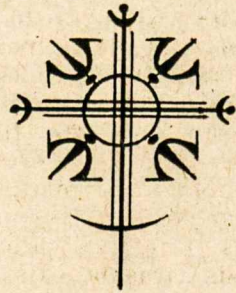
Pr. G.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

Turner & Porter

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Gerry Loughheed
Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

A+ ONAI JONAITIENEI

mirus,

dukra, SIGITĄ AUŠROTIENĘ, "Paramos" vice-pirmininką žentą VYTAUTĄ AUŠROTĄ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

*Lietuvių kredito kooperatyvas
"Parama"*

A+ AUGUSTAI JOKUBPREIKŠIENEI

mirus,

liūdesio dienose nuoširdžiai užjaučiame sūnų EVALDĄ su šeima, dukteris — LYDĄ BARČAUSKIENĘ ir OLGĄ STARKIENĘ su šeimomis —

J. Vingėlienė
B. Vaišnora

J. O. Drąsučiai
V. O. Marcinkevičiai

ir jų visų šeimos

Brangiam broliui

A+ KĘSTUI DUMČIUI

amžinai atsiskyrus,

seseriai GENOVAITEI BREICHMANIENEI ir visiems giminėms bei artimiesiems liūdesio valandoje reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimę —

*Rimas ir Regina Bagdonai
Vytautas ir Irena Mačikūnai
Laimis ir Danutė Mačikūnai
Algis ir Sofija Saunoriai
Zenonas ir Aldona Stanaičiai*

Brangiam broliui

A+ VLADUI KAŽEMĖKUI

netikėtai į amžiną poilsį išskeljavus,

didį skausmą išgyvenantiems velionies broliui JONUI su šeima ir giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdimę —

*Rimas ir Regina Bagdonai
Petras ir Genovaitė Breichmanai
Vytautas ir Irena Mačikūnai
Zenonas ir Aldona Stanaičiai
Algis ir Sofija Saunoriai
Kazys ir Alina Žilvyčiai*

Aukos lituanistikos katedrai

Kanados lietuvių aukos ligi 1983 metų lapkričio 1 dienos

\$1,000.00: N. N., Mississauga, Ont. (kanadiškais), Jurgis Strazdas, Mississauga, Ont., dr. J. ir M. Uleckai, Toronto, Ont., a. a. Stasio Vydanto palikimas (kanadiškais); \$450.00: Vitalius Matulaitis, Weston, Ont.; \$250.00: Lietuvių tautodailės institutas, Toronto, Ont.; \$200.00: Joseph Starke, Toronto, Ont., Toronto lietuviai pranciškonai; \$100.00: K. Čepaitis, Etobicoke, Ont., Vladas Mickus, Wawa, Ont. (kanadiškais), D. Ralys, Co. Mississquoi, P.Q.; \$60.00: J. Vaičiūnas, Toronto, Ont.; \$50.00: Jonas Nastajus, Edmonton, Alta., Romanas Vabolis, Charlesburg, Que.; \$40.00: Algis Jušys, Hamilton, Ont.; \$10.00: Tutis ir Rita Vilčiai, London, Ont.

Pagal pasizadejimus gauta:

\$1,000.00: pažadėjo J. V. Danys, Ottawa, Ont. (gauta \$500.00), Danutė ir Vladas Šaltmirai, Toronto, Ont. (gauta \$1,000.00); \$300.00: Petras Lelis, Toronto, Ont. (gauta \$300.00), L. Balsys, Toronto, Ont. (gauta \$150.00); \$250.00: Kazys Mileris, Hamilton, Ont. (gauta \$100.00).

Iš viso ligi 1983 m. lapkričio 1 d. gauta JAV \$7,210.00.

Aukos nuo 1983 m. lapkričio 1 ligi 1984 vasario 1 d.

\$1,000.00: dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė, Cote St. Luc, P.Q., Prisikėlimo parapijos taryba, Toronto, Ont., a. a. kun. Felikso Sragio ir a. a. Marceliaus Sragio atminimui — Dariaja Sragytė-Viskantienė, Victoria, B.C.; \$500.00: Kanados Lietuvių Bendruomenė (kanadiškais); \$200.00: J. Arstikaitis, Brampton, Ont. (kanadiškais).

Nuo 1983.XI.1 ligi 1984.II.1 gauta JAV \$3,700.00. Iš viso ligi 1984 m. vasario 1 d. iš Kanados gauta JAV \$10,910.00.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame. Pirmasis \$200,000.00 įmokėjimas įteiktas Illinois universitetui 1983.XI.4. Antrojo \$100,000.00 įmokėjimo terminas 1984. IX.1. Šiuo metu dar trūksta \$33,000.00. Čekius ar perlaides prašome rašyti: "University of Illinois for the Endowed Chair of Lithuanian Studies" ir siųsti šiuo adresu: Lituanistikos katedra, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA. Taip išrašyti čekiai atskaitomi nuo Kanados pajamų mokesčių, remiantis Kanados Department of National Revenue, Taxation, 1984 m. sausio 17 d. raštu ir Illinois universiteto pareiškimu.

Lešų telkimo komitetas,
Jonas Kavaliūnas,
pirmininkas

Beverly Shores,
1984 vasario 1

Delhi, Ontario

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ mirties sukakties paminėjimas įvyks kovo 4, sekmadienį, mūsų parapijos šventovėje, dalyvauiant Londono vyskupui ir daugiau svečių kunigų iš kaimyninių parapijų. Pamaldų pradžia — 7 v. vakaro. Parapijiečiai kviečiami labai gausiai dalyvauti: organizacijos su veliaivomis, moteris ir jaunimas su tautiniais drabužiais. Be to mūsų apylinkėje tos pamaldos, berods, sutaps ir su Vasario 16 minėjimu. P.A.

SPAUSTUVES MAŠINŲ VAJUS. Visuomet jautrūs lietuviškiems reikalams šios apylinkės tautiečiai dosniai prisidėjo prie "Tėviškės žiburio" spaustuvės mašinų vajeus. Iki šiol savo aukas tam reikalui įteikė per P. Augaitį 21 tautietis ir sudarė bendrą sumą \$857. Tai maždaug 25% šios kolonijos lietuvių, kurių dauguma yra pensininkai. Vajus vyksta ir toliau. Tikimasi, kad ir kiti tautiečiai prisidės prie šio vajeus, įteikdami savo auką P. Augaičiui. Aukotojų sąrašas bus paskelbtas sekančiame "TŽ" nr. Red.

Pajieškojimas

Pajieškoma ponis Barniškis, anksčiau gyvenęs Wellande. Žinantieji arba ji pati prašoma atsiųsti V. Treigis, 77 Talbot Rd., Delhi, Ont., N4B 1Z7, tel. 519 — 582-2767.

• Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai

Summer Canada '84 Rytojaus darbo jėga įdarbinkime šiandieną

Kiekvienas žino, kad vasaros darbai įgalina studentus užsidirbti pinigų ir tuo būdu tęsti savo studijas. Bet tai tik ilgos istorijos dalis. Vasaros darbas taip pat yra geriausias būdas įgyti patyrimą, kuris vėliau palengvina rasti nuolatinį darbą. Darbdaviai, samdantieji studentus, padeda išvystyti įgūdžius, kurie bus naudingi ateityje.

Kanados vyriausybė pagelbės vasaros darbų projektų sudarytojams, prisidėdama savo įnašu prie studentų atlyginimo ir pridėtinį išlaidų, susijusių su tokių darbų parūpinimu.

JŲS GALITE PAGELBĖTI SUORGANIZUOTI DARBUS STUDENTAMS KANADOS VASAROS DARBŲ PROJEKTAIS

Kanados vasaros darbų projektai parūpina naudingus darbus vietiniams studentams. Projektas turi įdarbinti bent

tris vietinius studentus ir pagaminti atitinkamus gaminius arba teikti bendruomenai naudingas paslaugas. Visi darbai turi būti pilnalaikiai ir trukti nuo šešių iki aštuoniolikos nepertraukiamų savaitių vasaros metu.

AR TURITE TEISĘ GAUTI PARAMĄ?

Bendruomenė ir savanorių grupės, profesinės ir techniškos draugijos, dauguma vietinių valdžių ir privatus darbdaviai turi teisę į paramą, skiriamą Kanados vasaros darbams.

Kaip prašyti?

Jeigu jūsų organizacija turi įdėją Kanados vasaros darbo projektui, tesikreipia į artimiausią įdarbinimo įstaigą "Canada Employment Centre" arba į "Employment Development Branch office of Em-

ployment and Immigration Canada", prašydama informacijos ir prašymo blankų. PRAŠYMU TERMINAS — 1984 METŲ VASARIO 24 DIENĄ.

Kanados įdarbinimo įstaiga (Canada Employment Centre) taip pat gali duoti jums daugiau informaciją apie kitas Kanados vasaros darbų programas bei tarnybas, būtent:

- APIE VASARINĮ PASIRUOŠIMĄ PROFESIJAI (Summer Career Access) bei studentų atlyginimo programą
- APIE ĮDARBINIMO CENTRUS STUDENTAMS (Canada Employment Centres For Students) — vasarinio įdarbinimo tarnyba
- APIE KANADOS POLICIJĄ IR GYNYBOS MINISTERIJĄ (RCMP and Department of National Defence) bei studentų įdarbinimo programas.

Employment and
Immigration Canada
John Roberts, Minister

Emploi et
Immigration Canada
John Roberts, Ministre

Canada

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	8 %
		180-185 d. termin. ind.	8 1/2%
Pirmadieniais	10-3	term. indėlius 1 metų	8 3/4%
Trečiadieniais	10-3	term. indėlius 2 metų	9 1/4%
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 3 metų	9 1/2%
Ketvirtadieniais	10-8	spec. taup. s-ta	9 %
Penktadieniais	10-8	taupomąją s-ta	7 1/2%
Šeštadieniais	9-1	depozitų-čekių s-ta	6 %
Sekmadieniais	9-12.30		

ANAPILYJE skyrus veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. **MUSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS**

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • Telefonas 536-5936 ir
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAZAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Vaziuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJS SKAITYTUVA (COMPUTER!)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS

REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus **A. Blūdžius**
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. ★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varčios automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St.W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 **FILTSOS BROS**
Telefonai 533-8451, 533-8452

Pasaulio įvykiai

SOVIETŲ KOMPARTIJOS VADO J. ANDROPOVO MIRTIS ne-nustebino pasaulio, nes jos jau seniai buvo laukiama nuo per-nyktės vasaros, kai jis staiga dingo iš viešojo gyvenimo. Daug kam atrodė, kad su artėjančia mirtimi buvo susietas staigus krašto apsaugos ministerio maršalo D. Ustinovo kelionės Indijon atšaukimas. Iš oficialaus gydytojų komisijos pranešimo su-žinome, kad J. Andropovas sirgo cukralige, pažeidusia inkstus. Jų veikimas visiškai sustojo 1983 m. vasario mėnesį. Nuo to laiko gyvybė buvo palaikoma dirbtiniais inkstais. Galutinė kompli-kacija prasidėjo š. m. sausio mėnesį ir baigėsi širdies sustoji-mu vasario 9 d. J. Andropovas labiausiai buvo pagarsėjęs kaip KGB vadas 1967-82 m. Iškopimas į kompartijos vadus po L. Brež-nevo mirties buvo o netikė-tas, greičiausiai kompromisi-nis, nes politbiuro nariams bu-vo žinoma jo liga. Matyt, dėl kito kandidato nebuvo galima susitarti. Dabar vėl prasidė-jo spėliojimai. Spauodoje prisi-menama, kad J. Andropovas va-dovavo L. Brežnevo laidotu-vėms, o jo laidotuviams vado-vauja K. Černenka, turintis jau 72 metus amžiaus. J. Andropo-vas buvo kietos linijos šalinin-kas, padidinęs politinių kali-nių skaičių naujomis bylomis, kurios skaudžiai palietė lietu-vius bei kitas tautybes. Užsie-nio politikoje pasiekta lig šiol negirdėta įtampa tarp Maskvos ir Vašingtono, derybų nutrau-kimas branduolinių ginklų klausimu. Spaudos spėliojimai pasitvirtino — naujuoju vadū paskelbtas laidotuviams vado-vavęs Konstantinas Černenka, iškilęs L. Brežnevo laikais.

Izraelio dilema

Izraelio premjeras J. Šami-ras pradėjo šnekėti apie 15.000 savo karių atitraukimą iš pie-tinio Libano, kai tik bus už-tikrintas pasienio saugumas. Atitraukimo demonstracijo-mis Jeruzalėje reikalauja iz-raelių grupė "Taika dabar". Buvęs krašto apsaugos minis-teris gen. A. Šaronas, su M. Be-ginu suplanavęs invaziją, at-nešusią dabartinį chaosą, vėl pradeda kelti galvą, žadėda-mas tapti naujuoju Izraelio premjeru. Susilaukęs prie-kamjū dėl palestiniečių žu-dynių Sabros ir Šatilos stovyk-lose, jis pasitraukė iš krašto apsaugos ministerio pareigų ir dabartinėje J. Šamiro vyriau-sybėje tėra ministriumi be port-felio.

Ar bus pasikeitimų?

Tai klausimas, kurį dabar svarsto pasaulio vadai. J. Andropovo mirtis sudaro progą įtampai sumažinti. Jai prita-ria ir JAV prez. R. Reaganas, į laidotuves pasiuntęs vice-prez. G. Bushą, kuriam grei-čiausiai teks susitikti su nau-juoju kompartijos vadu. Į J. Andropovo laidotuves taipgi nuskrido Kanados ministeris pirm. P. E. Trudeau, V. Vokie-tijos kancleris H. Kohlis, Pran-cūzijos premjeras P. Mauroy, Britanijos ministrė pirm. M. Thatcher. Tačiau ir naujas kompartijos vadas gali laikytis ligšiolinės J. Andropovo poli-tikos, jeigu ji buvo sutarta ir patvirtinta politbiuro vadū. Mirė tik J. Andropovas, o 12 politbiuro narių tebėra gyvi. Jų eilės prieš mirtį buvo su-stiprintos J. Andropovo šali-ninkais.

Krizė Beirute

Su Libano premjero Š. al-Wazzano ir jo ministrių kabi-neto atstaisytinimu prasidė-jo politinė krizė Beirute, ku-rio vakarinėje dalyje vėl įsi-tvirtino mahometonų milici-ninkai. Miestas vėl padalin-tas į dvi dalis. Kovos suskaldė Libano kariuomenę. Jos dalis perėjo milicininkų pusėn. Prez. A. Gemajelis neįsten-gia sudaryti naujos vyriausy-bės. Jam daromas spaudimas atsakyti 1983 m. gegužės 17 d. su Izraeliu pasirašytos sutar-ties dėl svetimų kariuomenių atitraukimo, nes tai sutarčiai nepatiria Sirija, remianti ma-hometonų milicininkų grupes. Paaštrėjus kovoms, prez. R. Reaganas buvo priverstas pra-dėti marinių grąžinimą į lai-vus. Britai jau išsigaubeno sa-vo 115 karių dalinį. Italija taip pat planuoja pasitraukimą. Sprendimo nėra padariusi tik Prancūzija. Užsieniečiai bėga iš Beiruto į Kipro salą.

Laivų ugnis

Prez. R. Reaganas marinių atitraukimo nelaiko įvisišku pasitraukimu, savo ligšiolinės politikos atsisakymu. Si-rijos kontrolėje esančias srit-is, iš kurių apšaudomas krikš-čionių daugumą turintis rytin-is Beirutas, buvo pradėju-sios daužyti JAV karo laivų patrankos. Ypač didelių nuos-tolių padarė karo laivas "New Jersey", turintis 16 colių pat-rankas. Spauodoje pasirodė ne-patikintų pranešimų, kad Ha-manoje, apie 25 km į rytus nuo Beiruto, buvo sunaikinti Siri-jos daliniams vadovavusio ge-nerolo bunkeriai. Esą žuvo tas generolas ir visas jo štabas. Iš Beiruto išgabenami užsie-nio ambasadų bei atstovybių šeimu nariai bei joms nebūti-ni diplomatai. Izraelio 1982 m. birželio 6 d. pradėta inva-zija Libanui dabar tapo piliet-iiniu Libano karu. Buvo tiki-masi, kad prez. A. Gemajelis atstaus tvarką libaniečius vie-nijancios vyriausybės sudary-mu, atgaivinta Libano kariuo-mene. Libanas betgi liko be vy-riausybės, kariuomenė ne-įstengia apginti Beiruto.

JIEVA ADOMAVIČIENĖ, klaipė-dietė, gimnazijos mokytoja, skaito paskaitą Klaipėdos atvadavimo mi-nėjime Toronto Lietuvių namuose

Ateitininkų žinios

Mokslieiviai smagiai slidinėjo vasario 5, sekmadienį. Sekančia-me susirinkime bus paminėtas šv. Kazimieras, Lietuvos globėjas, 500 metų mirties sukakties proga.

Jaunučių susirinkimas — vasa-rio 18, šeštadienį, po šeštadieni-nės mokyklos pamokų.

Vasario vakaronė — vasario 18, šeštadienį, 7 v.v., Priskelimo Parodų salėje. Bus įdomi muziki-nė programa ir šilta vakarienė. Rengia studentai ir kviečia daly-vauti visus — sendraugius ir ki-tus. Kaina — studentams — \$6.00, kitiems — \$8.00. L. U.

SPORTAS

SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

Š. Amerikos baltiečių ir lietu-vių slidinėjimo pirmenybės įvy-ko 1984 m. vasario 4-5 d.d. Devils Elbow Ski Resort, Bethany, Ont. Varžybas rengė Toronto estų spor-to klubas Kalev.

Lietuvių varžybų rezultatai: slalomas, vyrų klasė — II vieta A. Puzeris; didysis slalomas — II v. A. Puzeris; slalomas, motė-rių klasė — I v. A. Puzerytė; didy-sis slalomas — I v. A. Puzerytė; slalomas, jaunių klasė — I v. P. Bekeris; didysis slalomas — I v. P. Bekeris.

Aušros sporto klubas laimėjo I vietą surinkęs 34 taškus. K.Š.

AUŠROS ŽINIOS

Etobicoke Recreations League krepšinio pirmenybės vasario 9 d. Martingrove gimnazijos pa-talpose Aušros vyrų krepšinio komanda pralaimėjo North York komandai 94:83 (55:40). Aušros komandoje žaidė: R. Kaknevičius 16, S. Žulys 25, V. Gataveckas 12, E. Norkus 4, V. Dementavičius 2, A. Valickas 10, R. Underys 10, K. Bartusevičius 4.

Iškilūs sportininkai

Leonas Rautišnas, priklausan-tis Filadelfijos 76-er's krepšinio komandai, iki sausio mėn. vidurio komandos sudėtyje žaidė 14 run-gtynių ir aikštėje praleido apie 80 minučių. Tai sudaro maždaug pusę Filadelfijos rungtynių. Pir-menybių pradžioje komanda pir-mavo, tačiau dabar nustumko į an-trą vietą grupėje ir nuo Bostono yra atsilikusi maždaug 5 žaidi-mais. L. Rautišno pažangai pa-kenkė keli kojos susižeidimai.

Vitas Gerulaitis, buvęs mūsų teniso pažiba, praėjusiais me-tais mažai pasiekė laimėjimų ir metus užbaigė netoli 20-to žaidė-jo pasaulyje. Neseniai pasiekė neblogų laimėjimų, įveikęs drau-giškose rungtynėse Bjorn Borg 6:4, 6:7, 6:3.

Maratono bėgimas nelabai popu-liari sporto šaka mūsų tarpe, ta-čiau vis atsiranda keletas šio daug ištvermės reikalaujančio bėgimo mėgėjų. Spalio 23 d. Niujorke įvykusiame maratono bė-gime dalyvavo trys lietuviai: An-tanas Vasiliauskas, Petras Vai-nius iš Niujorko ir Dainius Lu-koševičius iš Montrealo. Bėgi-me dalyvavo keli tūkstančiai bė-gikų iš viso pasaulio.

Jonas Ziemelis Toronte laimėjo bilijardo turnyrą, baiginiame žaidime nugalėjęs torontietį Chris Davie 3:2. Prieš patėda-mas į baiginį žaidimą jis dar įveikė Paul Reeves iš Peterbo-ro 3:1.

Brent Janulis iš Thousand Oaks, Calif., netikėtai mirė po mo-kyklos futbolo rungtynių. B. Janu-lis krūtine užblokavo spirtą svie-dinį, ir tai, matyt, įlaužė krūti-nės kaulą. A.S.

SPORTAS LIETUVOJE

Aukščiausios krepšinio lygos antrojo rato varžybos pasibaigė sausio 29 d. Geriausių komandų šešetukas kovojo Kaune, silpnė-sni — Minske. Kauno "Žalgiris" kovas pradėjo, būdamas I vieto-jė su aštuoniomis pergalėmis, vienu laimėjimu pralenkęs pa-grindinį savo varžovą Maskvos kariškių CASK komandą, pernyktė-se pirmenybėse tik per plauką atėmusią aukso medalį iš žalgirie-čių. Šįkart atrodė, kad "Žalgiris" nepakartos pernykščių klaidų. Deja, lietuvių laukė skaudus nusi-

vylimas. Kaune "Žalgiris" susilau-kė net dviejų pralaimėjimų. Pir-miausia buvo pralaimėta tik IV vietą užimančiam Kijevo "Stroj-teliui" 95:96. Rungtynės baigėsi lygiomis — 80:80. Pralaimėjimo vienu tašku susilaukta pratėsi-me. Dėl to pralaimėjimo CASK komanda pergalių skaičiumi pa-sivijo "Žalgirį". Buvo guodžiama-si, kad abi komandos dabar yra kandidatės į I vietą, kad joje vėl įsitvirtins žalgiriečiai, įveikę CASK komandą. Deja, ir šios run-gtynės baigėsi "Žalgirio" pralai-mėjimu 84:96 (34:44). Pirmon vie-ton antrojo rato varžybų užbai-goje iškopė CASK komanda su 12 pergalių, antroji palikusi "Žalgi-rį" su 11 laimėjimų. Trečiojo ra-to kovos pradėdamos vasario 14-19 d.d. Kijeve. Dėl medalių bus kovojama vasario 25-28 d.d.

Nesėkmė lydėjo ir Vilniaus "Sta-tybos" krepšininkus, žaidžiančius silpnesniame šešetuke, kur tenka kovoti dėl išlikimo aukščiausioje lygoje. Mat iš jos pirmenybių pa-baigoje išskirta dvi paskutines vietas užimančios komandos. "Sta-tyba" į antrojo rato užbaigos ko-vas atėjo IX vietoje su šešiais lai-mėjimais, o ratą užbaigė nukritu-si į X vietą su aštuoniom per-galėm. Baiginiame pirmenybių rate vasario 14-19 d.d. Maskvoje vilniečiams vėl teks kovoti tik dėl išsilaikymo aukščiausioje lygoje, būnant pavojingoje X vie-toje.

Lietuvos lengvosios atletikos žiemos pirmenybėse Vilniuje pagerinti penki uždary patalpų rekordai. Kaunietė E. Kotovienė 60 m nubėgo per 7.1 sek., 300 m — per 37.8 sek. Vilnietis A. Aniu-lis 1000 m bėgimą įveikė per 2 min. 25.5 sek. Rekordiški buvo ir esta-fečių 4x200 m bėgimai: žagrietės G. Šiaučiulytė, R. Andriajaitė, N. Untonaitė ir Z. Sapiegaite šį nuotolį nubėgo per 1 min. 41.2 sek., nemuniečiai A. Kornikas, R. Skio-tys, J. Dragūnas ir A. Stanislovai-tis — per 1 min. 20.2 sek.

Aukos Tautos fondui Kanadoje

Cambridge, Kitchener-Waterloo, Ontario

\$50: N. Cherkas-Butkevičiūtė, Ona Spidell a. a. Vinco Čerškau-atm.; \$30: B. Tamoliūnienė; \$25: V. A. Sniečkus; \$20: J. Buskevičius.

Ottawa, Ontario

\$50: dr. Agatha E. Sidlauskas, N. N.; \$30: K. Gudžiūnas; \$25: L. Giriūnas, A. A. Paškevičius, kun. dr. V. Skilandžiūnas, N. N.; \$20: Burba, V. Trečiokas; \$15: dr. M. Ramūnienė; \$10: V. Priščeponka, N. N.; A. Danaitis; \$5: N. N.

Sudbury, Ontario

\$250: P. Petrėnas.

Vancouver-Victoria, B. C.

\$1,000: D. Viskantienė-Sragytė tėvų a.a. C. M. Sragių atminimui; \$100: Vida ir Aldona Smilgytės; \$25: S. Treigienė.

West Lorne, Ontario

\$50: V. Bukota.

Testamentiniai palikimai

\$3,055: B. Aselskis; \$1,100: Lio-nė Bieliauskaitė.

Už aukas nuoširdžiai dėkojame.

Tautos fondo atstovybė Kanadoje

• Laisva spauda gali būti gera ar bloga, bet be laisvės tikriausiai ji bus tik bloga (Albert Camus).

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8% už 90 dienų termin. indėl.
8 1/2% už 6 mėn. termin. indėlius
8 3/4% už 1 m. termin. indėlius
9 1/4% už 2 m. termin. indėlius
9 1/2% už 3 m. termin. indėlius
9 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7 1/2% už specialią taup. s-tą
6 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asmenines paskolas nuo 11 3/4%
už nekilnojamo turto pa-skolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 1/4%
2 metų 11 %
3 metų 12 %
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 38 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkai-noto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedau-giau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pini-ginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos pasko-los: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723
ir 532-1149 M6P 1A6

GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.

Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekil-nojamo turto įkainavime (Capital Gains), investacijose, mort-gičių parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

*** Nemokamas namo įkainojimas ***

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431
Namų 769-9424

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkimo bendrovė.

* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite **Linai Kuliavienei** arba **Vidai Šiaučiulenei**

PARKSIDE

MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate

Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Registruoti pensijos taupymo planai (RRSP)

- Gyvybės drauda
- Invalidumo (disability) drauda
- Įvairūs pensijos planai (annuities)
- Sąžiningas ir greitas patarnavimas

Marius E. Rusinas,

"CANADA LIFE", 390 Bay St., suite 600, Toronto, Ontario.
Telefonai: įstaigos 86

"Vilnius Manor"

Kaip atsirado Toronto lietuvių pensininkų rūmai ir kaip tvarkosi

Kaip kiekvienas didesnis užsienio lietuvių pensininkų klubo aptarnavimo pastato statyba pareikalavo daug vargo ir rūpesčių, ypač iš klubo pirmininko H. Adomonio ir valdybos nario J. Poškos. H. Adomonis dirbo be atlyginimo, kad tik šie rūmai būtų kuo greičiau ir kuo geriau pastatyti. Jo dešinioji ranka šiuose darbuose buvo J. Poška. Šie vyrai dirbo nesuskaitomas valandas, praleido daug nemiegotų naktų.

Projektą baigiant

Pastatas jau beveik baigtas. Jame gyvena lietuviai pensininkai. Vieniems reikalinga valdžios parama nuomai apmokėti, kiti patys apsimoka pilną "Canada Housing & Mortgage Corp." nustatytą nuomą. Klubas nenustatė nuomų kainos — neturi tam teisės.

Pastatė yra neužbaigtą įvairių mažesnių darbų bei patįsimų. Juos reikia atlikti dabar. Rangovai bando iš praleistų ar taisyti darbų išsisukti. Užsispyrę reikalaujame, kas mums priklauso. Viskas pareikalauja daug laiko deryboms ir nemazai nervų H. Adomonio. Reikia stebėtis jo sugebėjimais. Pats nekada nedirbęs statybos srityje, sugebėjo tokį didelį projektą tvarkingai ir taip pat įvykdyti ir net padaryti įvairių pagerinimų, nepa- keliant nustatytos projekto kainos.

Žvilgsnis praeitin

Šį projektą pradėjo buvęs klubo pirm. a. J. Karpis. Liekam jam dėkingi už idėją ir pasiryžimą šią idėją įgyvendinti. Velionis svajojo pastatyti ne vien pensininkų namus, bet išstiegti lietuvių visuomenės centrą su sporto salėmis, plaukimo baseinu ir raštinėmis. Tam tikslui užpirko žemės sklypą. Būdamas individualistas, vengė su kuo nors pasitarti. Pasirašė įvairias sutartis. Pradėjo darbus, šios be pasitarimo pasirašytos sutartys klubui buvo labai nuostolingos.

Pirmas pagal a. J. Karpio nurodymus paruoštas projekto planas buvo "Canada Mortgage & Housing Corp." atmetas. Šis planas neatitiko CMHC reikalavimų. Tačiau velionis niekaip negalėjo suprasti, kodėl jam neduoda pasukolos ir įtieskto tam priežasties, bet nesulaukęs architektų planavimo darbų, nors CMHC aiškiai nurodė, kokiems pensininkų namams yra duodamos paskolos, ir reikalavo pakeitimų. Nesulaukęs pakeistų planų, CMHC pareikalavo pristatyti iki nurodytos datos, kitaip pensininkų klubas jokių paskolų šiam projektui negaus. Reikalas buvo labai skubus, laikas trumpas.

Skubiai sušauktas visuotinis klubo narių susirinkimas išrinko naują valdybą. Pirmininko pareigas perėmė H. Adomonis. Naujas pirmininkas per keletą posėdžių susitarė su CMHC dėl planavimo. H. Adomoniui susitikus su architektais ir inžinieriais, paaiškėjo, kad planų darbai jau įpusėję, kad a. J. Karpis jų darbų, negavęs patvirtinimo iš CMHC, nesulaukė. Tokiu būdu klubas turėjo už šiuos darbus bereikalingai apmokėti.

Tačiau, nežinint visų praeityje padarytų klaidų, pensininkų klubas sugebėjo šį gana didelį projektą užbaigti. Ačiū a. J. Karpui už duotą pradžią.

Kaip pensininkų namai tvarkosi?

Šiame pastate yra trys dalys: 1. butai nuomojimui, 2. komercinės patalpos, 3. pensininkų klubui skirtos patalpos.

1. Pagal CMHC reikalavimus, butų nuomininkams yra įrengta įvairių patogumų: suomiška pirtis, masazinė vonia, pramoginė salė, televizijos kambarys, skaitykla ir rankdarbių kambarys. Šie patogumai skirti tiems, kurie tame pastate gyvena, arba jų asmeniniais svečiams šeiminingo priežiūroje.

Klubo nariai, kurie negyvena "Vilnius Manor", šiais patogumais galės pasinaudoti tik administracijos nustatyti laik ir tvarka.

2. Komercinės patalpos nuomojamos privatiems verslams. Ši dalis turėjo būti pastatyta 50% klubo pinigais. H. Adomonio ir J. Poškos sumanymo dėka šis klubui privolas nuostimis buvo žymiai sumažintas.

3. Pensininkų klubo patalpos ir oficialius planus nėra įtrauktos. Valdžia tam klubo tikslui pinigų neskiria. Tačiau ir vėl H. Adomonio ir J. Poškos apskrumo dėka įrengė klubui puikias patalpas. Turime salę ir virtuvę su visais patogumais. Kol kas negalime šioms patalpomis naudotis, nes reikalingas atskiras jėgimas iš lauko. Leidimas šiam jėgimui įrengti iš miesto valdybos jau gautas. Netrukus tikimės tai padaryti ir likusį Lietuvos namuose inventorių perkelti. Tik tada visi klubo nariai galės laisvai tam tikslui įrengtomis patalpomis naudotis.

Administracija

Šį "Vilnius Manor" projektą 100% finansavo federacinė valdžia. Už paskolą mokame tik 2%. Kolei nenumokėsim bent dalies paskolos, negalime jaustis šeiminingais. Dėl šios priežasties yra paskirtas valdžios pareigūnas, kad prižiūrėtų, kaip mes tvarkomės. Jis nustato metinę samatą ir administracines išlaidas. Norint nors minimaliai šią samatą pakeisti, reikia gauti specialų leidimą. Vienas dalykas turėtų būti visiems klubo nariams gerai žinomas: jeigu klubas nesugebės savarankiškai tvarkytis, valdžia turi teisę paskirti savo administraciją. Tokiu atveju klubo tik vardas beliktų.

Šiuo metu turime gabią administratorę lietuvaitę. Ji nuo pradžios tvarko visus "Vilnius Manor" finansinius ir administracinius reikalus. CMHC ir pensininkų klubo valdyba patenkinti jos darbais. Kad neliktų finansinė kontrolė vien administratoriaus rankose, yra išrinkta vykdomoji klubo komisija iš trijų asmenų, kuri, patikrinusi išlaidas, pasirašo ant čekių, nuomojimo sutarčių.

"Vilnius Manor" prižiūrėtoja yra p. Adomonienė, klubo pirmininko žmona. Kadangi p. Adomonienė daug laiko praleido talkindama savo vyrui įvairiose šio pastato reikaluose nuo pat statybos pradžios, ji yra pagrindinė su šio pastato įrengimais susipažinusi. Bet kokie netikslumai įrengimų naudojime yra greitai pastebimi ir pataisomi. Nėra lengva gauti lietuvių prižiūrėtoją, kuris žinotų, kaip operuojama masazinė vonia, suomiška pirtis, ventiliacija, keltuvai, automatiniai gaisro signalai, vandens purkštuvai gaisro atveju ir t.t. Be tinkamos priežiūros galime turėti daug nuostolių. Turėdami patyrusią prižiūrėtoją, jaučiames saugūs.

Džiaugiamės, kad iki šiolie klubo valdyba turi pasitikėjimą ne tik iš klubo narių, bet ir iš plačios lietuvių visuomenės. Tai rodo aukos, kurių gauta jau nemažai ir gana stambiomis sumomis. Aukų dar daug trūksta, nes klubo skolos vis dar spaudžia.

Naujas užmojis

Pradėjome projektuoti slaugos namų (nursing home) statybą. Manome, kad tokie namai lietuviams yra labai reikalingi. Yra daug lietuvių, reikalingų specialios priežiūros. Jie yra išblaškyti po įvairius namus ir jaučiasi labai vieniši. Su šia mintimi pradėdame naują projektą. Visos reikalingos anketos jau užpildytos. Tikimės gauti leidimą.

Vladas Jankaitis,
Toronto lietuvių pensininkų klubo vykdomosios komisijos direktorius

"Imperial Life" bendrovės įstaigoje Toronte buvo surengta tautybių savaitė, kurioje netrūko ir lietuvių skyriaus su tautodailės ir lietuviškais valgiais. Jį įrengė S. Putrimienė, I. Petkienė, R. Mickevičienė

TORONTONT

Spaustuvės mašinų vajas

I "Tėviškės žiburių" leidėjų kreipimąsi atsiliepė praėjusią savaitę šie dosnieji spaudos rėmėjai bei aukotojai: \$200 atsiuntė Sofija ir Edvardas Zatorskiai iš Windsor, Ont., po \$50 — Izidorius Norbutas iš So. Bostono, Mass., N.N. duktė mamos atminimui; \$31 — K. Lisauskas; \$30 — A. ir B. Liškauskai iš Oakville, Ont.; \$25 — Marija ir Antanas Garkūnai iš Dundas, Ont.; \$20 — K. Aranauskas; po \$10 — Janina Grabošienė iš Hamiltono, Ont., E. Jasiūnas iš Čikagos. Šiems aukotojams reiškiamame nuosirdžią padėką už gautą paramą.

KLK moterų draugijos Prisiikėlimo parapijos skyrius organizuoja virimo kursus. Kursų vedėja — M. Tamulaitienė. Kursų darbotvarkė:

Vasario 28, antradienį: baravykų ir kvietinio ragai — E. Senkuvienė; salų padėgimas — B. Pabedinskienė.

Kovo 13, antradienį: virtų kiaušinių tortas, čigonas, praktiški patarimai; vadovė — E. Senkuvienė; salų padėgimas — B. Pabedinskienė.

Kovo 27, antradienį: mėsos vyniotiniai, prieskonių vartojimas ir jų pritaikymas, maisto papuošimas; vadovė — M. Tamulaitienė.

Kursų pradžia — 7.30 v. vakaro (t. 2.5 valandos). Kaina — \$5.00 už pamoką. Registruotis pas B. Pabedinskienę darbo dienomis iki 4 v.p.p. Prisiikėlimo parapijoje tel. 533-0621; kitu laiku — pas B. Cepaitienę tel. 621-2343.

A & L Windows

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo sturmo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) (vairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. **Nemokamas įkainojimas.**

Lietuviams 10% nuolaida Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse

1984 metų ekskursijos:

ROMA

Kovo 1 — 10. Dar yra likusios 2 vietos

VILNIUS arba Vilnius ir kiti Europos miestai

Gegužės	24 — 1	Rugpjūčio	16 — 24
Birželio	21 — 29	Rugsėjo	6 — 14
Liepos	19 — 27	Spalio	4 — 12

Galima važiuoti 8 dienoms arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupės gegužės 24, liepos 19 ir rugsėjo 6 lydesiu as pats — norintiems galesiu nupirkti automobilius. **Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.**

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis: **V. BAČENAS**
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Tėviškės žiburiai • 1984. II. 16 — Nr. 7 (1774) • psl. 11

Nauja "Vilniaus" karalaitė

Šių metų "Vilniaus" paviljono karalaitė išrinkta Daina Kalendraitė, palydovė — Vaida Stirbytė

KLB Toronto apylinkės valdyba, kuri rūpinasi dalyvavimu tautybių savaitėje, vadina- moje Karavanu, vasario 11 d. Lietuvių namuose surengė būsi- mo "Vilniaus" paviljono kara- laitės rinkimus. Karalaitės pareiga — atstovauti lietu- viams minėtame paviljone Ka- ravano metu ir kitose iškilmė- se per išstius metus. Tad rei- kėjo išrinkti tam tinkamą lie- tuvaitę.

Apylinkės valdybos sudaryta komisija, vadovaujama Rūtos Pacevičienės, uoliai dirbo, kol surengė šią iškilmę. Jos rūpestingumas buvo matomas, jau vien iš salės papuošimo, įrengtos tiltinės pakyls, pro- žektorių, scenos sutvarkymo.

Pilnoje dalyvių salėje (apie 400) programą pradėjo dr. Ant. Pacevičius, jn., supažindin- damas gausią publiką su kan- didatėmis ir vertintojais-tei- sėjais. Gražiai pasipuošusios scenoje išsiriikiavo septynios kandidatės: Lina Gasiūnaitė, Daina Kalendraitė, Vaida Stir- bytė, Mirta Šaltmiraitė, Silvi- ja Šerlaitė, Loretta Trumpie- kaitė, Rima Zavytė. Prie til- tinės pakyls susėdo vertinto- jai: A. Dargytė-Byzskiewicz, E. Stepatienė, V. Dauginis, dr. E. Birgiolas, adv. Algis Pa- cėvičius.

Po įžanginių programos ve- dėjo pastabų kandidatės viena po kitos ant scenos ir tiltinės pakyls demonstravo įvairių stilių aprangą, parūpintą fir- mos "The Room Upstairs". Vi- sos kandidatės buvo grakščios, dailios, ir vertintojams nebu- vo lengva daryti atranką, re- miantis taškų sistema, kurioje reikėjo atsižvelgti ne tik tai- kį išvaizdą, bet ir kitas savybes. Jų uždavinį palengvino kan- didatų atsakymai į klausimus, liečiančius lietuviškąjį gyve- nimą: mokyklą, organizacijas, santykius su kitataučiais, oku- puota Lietuva ir pan. Kandida- tės paskaitė savo iš anksto pa- ruoštus atsakymus, iš kurių buvo matyti jų kalba ir galvo- sena.

Muzikinę programą atliko Edis Punkrys iš Toronto ir Sau- lius Gylis iš Čikagos. E. Punk- rys, palydimas gitarų, padai- navo savo sukurto dainų.

Vėl pasirodė kandidatės, pa- sipuošusios tautiniais drabu- žiais, ir padeklamavo J. Ais- čio eilėraštį "Jaunystė". Prie jų prisijungė jaunuoliai ir iš- vedė kandidatės šokti, muzi- kai grojant valsą.

Tuo baigėsi programa. Tei- sėjai įteikė savo lapus su ver- tinimo taškais "Paramos" ban- kelio vedėjui E. Stravinskui bei jo vad. komisijai suskai- čiuoti taškus. Programos vedė- jas paskaitė feljetoninį pasa- kojimą apie moterį, tikėdama- sis, kad duomenys greitai pa- aiškės. Deja, teko padaryti ilgą pertrauką, nes skaičia- vimas bei vertinimas taškais susidūrė su kai kuriais sun- kumais. Pertraukos metu įlė- kė salėn Amūras ir apdalin- gėlėmis vertintojus bei kitus pareigūnus.

Pradėjus vakariene, išsiri- kiavo scenoje kandidatės iš- klausyti sprendimo. Progra- mos vedėjas A. Pacevičius pra- nešė: palydovė išrinkta **Vai- da Stirbytė**, karalaitė — **Dai- na Kalendraitė**. Salėje pasi- girdo entuziastingas šauks- mas ir plojimas. Prie mikrofo- no priėjo buvusi "Vilniaus" karalaitė Leta Vaitonytė, tarė trumpą padėkos žodį ir savo pareigas perdavė naujajai ka- ralaitėi. Tik kažkodėl nebuvo karūnos, kuri būtų šiuo mo- mentu labai tikusi išreikšti pareigų perdavimui. Karalai- tei teks \$1000 dovana (L. na- mų \$500 ir "Paramos" \$500), o jos palydovėi — \$250. Kitos kandidatės buvo taip pat ap- dovanotos įvairiomis vertin- gomis dovanomis.

Buvo ir loterija, kurią pa- ruošė V. Kulnys. Dalyviams lengvino programos sekimą specialus spausdintas leidi- nėlis su kandidačių nuotrau- komis. Jis buvo gražiai paruoš- tas, tik jau kalbą bei rašybą reikėjo ištaisyti. To reikala- uja pagarba savajai kalbai.

Linkėtina geros sėkmės apy- linkės valdybai, planuojan- čiai "Vilniaus" paviljoną, ir ištvėrmės naujajai karalai- tei. DI.

Perkant ar parduodant namus skambinti **ANTANAS GENYS**
231-2839
Frank Barauskas Ltd. Realtor-3828 Bloor St.W., ISLINGTON

A. E. LEPAGE

REAL ESTATE SERVICES

PERKATE AR PARDUODATE NAMUS? SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East 431-5462
Scarborough, Ont. M1G 1P6 445-9469

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Royal York įstaigos (416)231-4138
Toronto, Ontario M8X 1C5 namų 848-0234

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — **V. DREŠERIS ir A. MIKSIENĖ**
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniai - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Buro

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

DRAUDA

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

